

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΛΩΤΙΝΟΥ ΒΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΥΤΟΥ

[1] Πλωτῖνος ὁ καθ' ἡμᾶς γεγονώς φιλόσοφος ἐώκει μὲν αἰσχυνομένῳ ὅτι ἐν σώματι εἶη. Ἄπο δὲ τῆς τοιαύτης διαθέσεως οὔτε περὶ τοῦ γένους αὐτοῦ διηγεῖσθαι ἠνείχετο οὔτε περὶ τῶν γονέων οὔτε περὶ τῆς πατρίδος. Ζωγράφου δὲ ἀνασχέσθαι ἢ πλάστου τοσοῦτον ἀπηξίου ὥστε καὶ λέγειν πρὸς Ἀμέλιον δεόμενον εἰκόνα αὐτοῦ γενέσθαι ἐπιτρέψαι· οὐ γὰρ

ἀρκεῖ φέρειν ὃ ἢ φύσις εἶδωλον ἡμῖν περιτέθεικεν, ἀλλὰ καὶ εἰδώλου εἶδωλον συγχωρεῖν αὐτὸν ἀξιῶν πολυχρονιώτερον καταλιπεῖν ὡς δὴ τι τῶν ἀξιοθεάτων ἔργων; Ὅθεν ἀπαγορεύοντος καὶ καθεδεῖσθαι ἔνεκα τούτου ἀρνούμενου ἔχων φίλον ὁ Ἀμέλιος Καρτέριον τὸν ἄριστον τῶν τότε γεγονότων ζωγράφων εἰσιέναι καὶ ἀπαντᾶν εἰς τὰς συνουσίας ποιήσας — ἐξῆν γὰρ τῷ βουλομένῳ φοιτᾶν εἰς τὰς συνουσίας — τὰς ἐκ τοῦ ὄραν φαντασίας πληκτικωτέρας λαμβάνειν διὰ τῆς ἐπὶ πλέον προσοχῆς συνείδησεν. Ἐπειτα γράφοντος ἐκ τοῦ τῆ μνήμη ἐναποκειμένου ἰνδάλματος τὸ εἶκασμα καὶ συνδιορθοῦντος εἰς ὁμοιότητα τὸ ἶχνος τοῦ Ἀμελίου εἰκόνα αὐτοῦ γενέσθαι ἢ εὐφύια τοῦ Καρτερίου παρέσχεν ἀγνοοῦντος τοῦ Πλωτίνου ὁμοιοτάτην.

[2] Κωλικῆ δὲ νόσω πολλάκις καταπονούμενος οὔτε κλυστῆρος ἠνέσχετο, οὐκ εἶναι πρὸς τοῦ πρεσβύτου λέγων ὑπομένειν τὰς τοιαύτας θεραπείας, οὔτε τὰς θηριακὰς ἀντιδότους λαβεῖν ὑπέμεινε, μηδὲ τῶν ἡμέρων ζώων τὰς ἐκ τοῦ σώματος

τροφὰς προσίεσθαι λέγων. Λουτροῦ δὲ ἀπεχόμενος καὶ τρίψεσι καθ' ἑκάστην ἡμέραν χρώμενος ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἐπειδὴ τοῦ λοιμοῦ ἐπιβρίσαντος συνέβη τοὺς τρίβοντας αὐτὸν ἀποθανεῖν, ἀμελήσας τῆς τοιαύτης θεραπείας κατ' ὀλίγον τὴν τοῦ κυνάγχου ἀγριότητα κατασκευαζομένην ἔσχε. Κάμοῦ μὲν παρόντος οὐδὲν πω τοιοῦτον ὑπεφαίνετο· ἀποπλεύσαντος δὲ εἰς τοσοῦτον ἠγριώθη τὸ πάθος, ὡς ἔλεγεν ἐπανελθόντι Εὐστόχιος ὁ ἑταῖρος ὁ καὶ παραμείνας αὐτῷ ἄχρι θανάτου, ὡς καὶ τῆς φωνῆς περιαιρεθῆναι τὸ τορὸν καὶ εὐήχον βραγχῶντος αὐτοῦ καὶ τὴν ὄψιν συγχυθῆναι καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἐλκωθῆναι ὅθεν ἐκτρεπομένων αὐτοῦ τὰς συναντήσεις τῶν φίλων διὰ τὸ ἀπὸ στόματος πάντας προσαγορεύειν ἔθος ἔχειν, τῆς μὲν πόλεως ἀπαλλάττεται, εἰς δὲ τὴν Καμπανίαν ἐλθὼν εἰς Ζήθου χωρίον ἑταίρου παλαιοῦ αὐτῷ γεγονότος καὶ τεθνηκότος κατάγεται. Τὰ δ' ἀναγκαῖα αὐτῷ ἔκ τε τῶν τοῦ Ζήθου ἐτελεῖτο καὶ ἐκ Μητουρνῶν ἐκομίζετο ἐκ τῶν Καστρικίου· ἐν Μητούρναις γὰρ ὁ Καστρίκιος τὰς κτήσεις εἶχε. Μέλλων δὲ τελευτᾶν, ὡς ὁ

Εὐστόχιος ἡμῖν διηγεῖτο, ἐπειδὴ ἐν Ποτιόλοις κατοικῶν ὁ Εὐστόχιος βραδέως πρὸς αὐτὸν ἀφίκετο, εἰπὼν ὅτι σὲ ἔτι περιμένω καὶ φήσας πειρᾶσθαι τὸν ἐν ὑμῖν θεὸν ἀνάγειν πρὸς τὸ ἐν τῷ παντὶ θεῖον, δράκοντος ὑπὸ τὴν κλίνην διελθόντος ἐν ἧ κατέκειτο καὶ εἰς ὀπήν ἐν τῷ τοίχῳ ὑπάρχουσαν ὑποδεδυκότος ἀφῆκε τὸ πνεῦμα ἔτη γεγονώς, ὡς ὁ Εὐστόχιος ἔλεγεν, ἕξ τε καὶ ἐξήκοντα, τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς Κλαυδίου βασιλείας πληρουμένου. Τελευτῶντι δὲ αὐτῷ ἐγὼ μὲν ὁ Πορφύριος ἐτύγχανον ἐν Λιλυβαίῳ διατρίβων, Ἀμέλιος δὲ ἐν Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας, Καστρίκιος δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ· μόνος δὲ παρῆν ὁ Εὐστόχιος. Ἀναψηφίζουσι δὲ ἡμῖν ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς Κλαυδίου βασιλείας εἰς τοῦπίσω ἔτη ἕξ τε καὶ ἐξήκοντα ὁ χρόνος αὐτῷ τῆς γενέσεως εἰς τὸ τρισκαιδέκατον ἔτος τῆς Σεβήρου βασιλείας πίπτει. Οὔτε δὲ τὸν μῆνα δεδήλωκέ τι καθ' ὃν γεγέννηται, οὔτε τὴν γενέθλιον ἡμέραν, ἐπεὶ οὐδὲ θύειν ἢ ἐστιᾶν τινα τοῖς αὐτοῦ γενεθλίοις ἡξίου, καίπερ ἐν τοῖς Πλάτωνος καὶ Σωκράτους παραδεδομένοις γενεθλίοις θύων τε καὶ

ἔστιν τούς ἑταίρους, ὅτε καὶ λόγον ἔδει τῶν ἑταίρων τούς δυνατούς ἐπὶ τῶν συνελθόντων ἀναγνῶναι.

[3] Ἄ μέντοι ἡμῖν αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ ἐν ταῖς ὁμιλίαις πολλάκις διηγείτο, ἦν τοιαῦτα. Προσφοιτᾶν μὲν γὰρ τῇ τροφῷ καίπερ εἰς γραμματοδιδασκάλου ἀπιόντα ἄχρις ὀγδούου ἔτους ἀπὸ γενέσεως ὄντα καὶ τούς μαζούς γυμνοῦντα θηλάζειν προθυμείσθαι ἀκούσαντα δὲ ποτε ὅτι ἀτηρόν ἐστι παιδίον, ἀποσχέσθαι αἰδεσθέντα. Εἰκοστὸν δὲ καὶ ὀγδοὸν ἔτος αὐτὸν ἄγοντα ὀρμηῆσαι ἐπὶ φιλοσοφίαν καὶ τοῖς τότε κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εὐδοκιμοῦσι συσταθέντα κατιέναι ἐκ τῆς ἀκροάσεως αὐτῶν κατηφῆ καὶ λύπης πλήρη, ὡς καὶ τινι τῶν φίλων διηγείσθαι ἃ πάσχοι· τὸν δὲ συνέντα αὐτοῦ τῆς ψυχῆς τὸ βούλημα ἀπενέγκαι πρὸς Ἀμμώνιον, οὗ μηδέπω πεπείρατο. Τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀκούσαντα φάναι πρὸς τὸν ἑταῖρον· τοῦτον ἐζήτουν. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας συνεχῶς τῷ Ἀμμωνίῳ παραμένοντα τοσαύτην ἔξιν ἐν φιλοσοφίᾳ κτήσασθαι, ὡς καὶ τῆς παρὰ τοῖς Πέρσαις ἐπιτηδευομένης πείραν λαβεῖν σπεῦσαι καὶ

τῆς παρ' Ἰνδοῖς κατορθουμένης. Γορδιανοῦ δὲ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τοὺς Πέρσας παριέναι μέλλοντος δούς ἑαυτὸν τῷ στρατοπέδῳ συνεισῆει ἔτος ἤδη τριακοστὸν ἄγων καὶ ἔννατον. Ἐνδεκα γὰρ ὄλων ἐτῶν παραμένων τῷ Ἀμμωνίῳ συνεσχόλασε. Τοῦ δὲ Γορδιανοῦ περὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἀναιρεθέντος μόλις φεύγων εἰς τὴν Ἀντιόχειαν διεσώθη. Καὶ Φιλίππου τὴν βασιλείαν κρατήσαντος τεσσαράκοντα γεγονῶς ἔτη εἰς τὴν Ῥώμην ἄνεισιν. Ἐρεννίῳ δὲ καὶ Ὠριγένει καὶ Πλωτίνῳ συνθηκῶν γεγονυιῶν μηδὲν ἐκκαλύπτειν τῶν Ἀμμωνίου δογμάτων ἃ δὴ ἐν ταῖς ἀκροάσεσιν αὐτοῖς ἀνεκεκάθαρτο, ἔμενε καὶ ὁ Πλωτῖνος συνὼν μὲν τισι τῶν προσιόντων, τηρῶν δὲ ἀνέκπυστα τὰ παρὰ τοῦ Ἀμμωνίου δόγματα. Ἐρεννίου δὲ πρώτου τὰς συνθήκας παραβάντος, Ὠριγένης μὲν ἠκολούθει τῷ φθάσαντι Ἐρεννίῳ. Ἐγραψε δὲ οὐδὲν πλὴν τὸ «Περὶ τῶν δαιμόνων» σύγγραμμα καὶ ἐπὶ Γαλιήνου «Ὅτι μόνος ποιητῆς ὁ βασιλεύς». Πλωτῖνος δὲ ἄχρι μὲν πολλοῦ γράφων οὐδὲν διετέλεσεν, ἐκ δὲ τῆς Ἀμμωνίου

συνουσίας ποιούμενος τὰς διατριβάς· καὶ οὕτως ὅλων ἐτῶν δέκα διετέλεσε, συνῶν μὲν τισι, γράφων δὲ οὐδέν. Ἦν δὲ ἡ διατριβή, ὡς ἂν αὐτοῦ ζητεῖν προτρεπομένου τοὺς συνόντας, ἀταξίας πλήρης καὶ πολλῆς φλυαρίας, ὡς Ἀμέλιος ἡμῖν διηγείτο. Προσῆλθε δὲ αὐτῷ ὁ Ἀμέλιος τρίτον ἔτος ἄγοντι ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς Φιλίππου βασιλείας καὶ ἄχρι τοῦ πρώτου ἔτους τῆς Κλαυδίου βασιλείας παραμείνας ἔτη ὅλα συγγέγονεν εἴκοσι καὶ τέσσαρα, ἕξιν μὲν ἔχων ὅτε προσῆλθεν ἀπὸ τῆς Λυσιμάχου συνουσίας, φιλοπονία δὲ ὑπερβαλλόμενος τῶν καθ' αὐτὸν πάντων διὰ τὸ καὶ σχεδὸν πάντα τὰ Νουμηνίου καὶ γράψαι καὶ συναγαγεῖν καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα ἐκμαθεῖν· σχόλια δὲ ἐκ τῶν συνουσιῶν ποιούμενος ἑκατόν που βιβλία συνέταξε τῶν σχολίων, ἃ Οὐστιλλιανῷ Ἡσυχίῳ τῷ Ἀπαμειῖ, ὄν υἱὸν ἔθετο, κεχάρισται.

[4] Τῷ δεκάτῳ δὲ ἔτει τῆς Γαλιήνου βασιλείας ἐγὼ Πορφύριος ἐκ τῆς Ἑλλάδος μετὰ Ἀντωνίου τοῦ Ῥοδίου γεγονῶς καταλαμβάνω μὲν τὸν Ἀμέλιον

ὀκτωκαιδέκατον ἔτος ἔχοντα τῆς πρὸς Πλωτῖνον συνουσίας, μηδὲν δέ πω γράφειν τολμήσαντα πλὴν τῶν σχολίων ἃ οὐδέπω εἰς ἑκατὸν τὸ πλῆθος αὐτῷ συνῆκτο. Ἦν δὲ ὁ Πλωτῖνος τῷ δεκάτῳ ἔτει τῆς Γαλιήνου βασιλείας ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη καὶ ἑννέα. Ἐγὼ δὲ Πορφύριος τὸ πρῶτον αὐτῷ συγγέγονα αὐτὸς ὦν τότε ἔτῶν τριάκοντα. Ἀπὸ μέντοι τοῦ πρώτου ἔτους τῆς Γαλιήνου ἀρχῆς προτραπείς ὁ Πλωτῖνος γράφειν τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις, τὸ δέκατον ἔτος τῆς Γαλιήνου ἀρχῆς, ὅτε τὸ πρῶτον αὐτῷ ἐγὼ ὁ Πορφύριος ἐγνωρίσθην, γράψας εὕρισκεται εἴκοσι καὶ ἓν βιβλίον ἃ καὶ κατείληφα ἐκδεδομένα ὀλίγοις. Οὐδὲ γὰρ ἦν πω ῥαδία ἢ ἔκδοσις οὐδὲ εὐσυνειδήτως ἐγίγνετο οὐδ' ἀπλῶς κακ τοῦ ῥάστου, ἀλλὰ μετὰ πάσης κρίσεως τῶν λαμβανόντων. Ἦν δὲ καὶ τὰ γεγραμμένα ταῦτα ἃ διὰ τὸ μὴ αὐτὸν ἐπιγράφειν ἄλλος ἄλλο ἑκάστῳ τοῦπίγραμμα ἐτίθει. Αἱ δ' οὖν κρατήσασαι ἐπιγραφαί εἰσιν αἶδε· θήσω δὲ καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν βιβλίων, εἰς τὸ εὐεπίγνωστον

εἶναι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἕκαστον τῶν
δηλουμένων βιβλίων.

α΄ Περὶ τοῦ καλοῦ· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ καλὸν
ἔστι μὲν ἐν ὄψει πλεῖστον.

β΄ Περὶ ψυχῆς ἀθανασίας· οὗ ἡ ἀρχή· εἰ
δέ ἐστὶν ἀθάνατος ἕκαστος.

γ΄ Περὶ εἰμαρμένης· οὗ ἡ ἀρχή· πάντα
τὰ γινόμενα.

δ΄ Περὶ οὐσίας τῆς ψυχῆς· οὗ ἡ ἀρχή·
τὴν τῆς ψυχῆς οὐσίαν.

ε΄ Περὶ νοῦ καὶ τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ ὄντος·
οὗ ἡ ἀρχή· πάντες ἄνθρωποι ἐξ ἀρχῆς
γενόμενοι.

ς΄ Περὶ τῆς εἰς τὰ σώματα καθόδου τῆς
ψυχῆς· οὗ ἡ ἀρχή· πολλάκις ἐγειρόμενος.

ζ΄ Πῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου τὸ μετὰ τὸ
πρῶτον καὶ περὶ τοῦ ἐνός· οὗ ἡ ἀρχή· εἴ τι
ἔστι μετὰ τὸ πρῶτον.

η΄ Εἰ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ μία· οὗ ἡ ἀρχή·
ἄρα ὡσπερ ψυχὴν.

θ΄ Περὶ τὰγαθοῦ ἢ τοῦ ἐνός· οὗ ἡ ἀρχή·
ἅπαντα τὰ ὄντα.

ί΄ Περὶ τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων·
οὗ ἡ ἀρχή· τί ποτε ἄρα ἐστὶ τὸ πεποιηκὸς
τὰς ψυχάς.

ια΄ Περι γενέσεως καὶ τάξεως τῶν μετὰ τὸ πρῶτον· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ ἐν πάντα.

ιβ΄ Περι τῶν δύο ὑλῶν· οὗ ἡ ἀρχή· τὴν λεγομένην ὕλην.

ιγ΄ Ἐπισκέψεις διάφοροι· οὗ ἡ ἀρχή· νοῦς φησιν ὁρᾶ ἐνούσας ἰδέας.

ιδ΄ Περι τῆς κυκλοφορίας· οὗ ἡ ἀρχή· διὰ τί κύκλω κινεῖται.

ιε΄ Περι τοῦ εἰληχότος ἡμᾶς δαίμονος· οὗ ἡ ἀρχή· τῶν μὲν αἱ ὑποστάσεις.

ισ΄ Περι εὐλόγου ἐξαγωγῆς· οὗ ἡ ἀρχή· οὐκ ἐξάξεις, ἵνα μὴ ἐξίη.

ις΄ Περι ποιότητος· οὗ ἡ ἀρχή· ἄρα τὸ ὄν καὶ ἡ οὐσία.

ιη΄ Εἰ καὶ τῶν καθέκαστά εἰσιν ἰδέαι· οὗ ἡ ἀρχή· εἰ καὶ τοῦ καθέκαστου.

ιθ΄ Περι ἀρετῶν· οὗ ἡ ἀρχή· ἐπειδὴ τὰ κακὰ ἐνταῦθα.

κ΄ Περι διαλεκτικῆς· οὗ ἡ ἀρχή· τίς τέχνη ἢ μέθοδος.

κα΄ Πῶς ἡ ψυχὴ τῆς ἀμερίστου καὶ μεριστῆς οὐσίας μέση εἶναι λέγεται· οὗ ἡ ἀρχή· ἐν τῷ κόσμῳ τῷ νοητῷ.

Ταῦτα μὲν οὖν εἴκοσι καὶ ἐν ὄντα, ὅτε αὐτῷ τὸ πρῶτον προσῆλθον ὁ Πορφύριος,

εύρηται γεγραμμένα· πεντηκοστὸν δὲ καὶ ἔννατον ἔτος ἦγε τότε ὁ Πλωτῖνος.

[5] Συγγεγονῶς δὲ αὐτῷ τοῦτό τε τὸ ἔτος καὶ ἐφεξῆς ἄλλα ἔτη πέντε — ὀλίγον γὰρ ἔτι πρότερον τῆς δεκαετίας ἐγεγόνειν ὁ Πορφύριος ἐν τῇ Ῥώμῃ, τοῦ Πλωτίνου τὰς θερινὰς μὲν ἄγοντος ἀργούς, συνόντος δὲ ἄλλως ἐν ταῖς ὁμιλίαις — ἐν δὴ τοῖς ἑξ ἔτεσι τούτοις πολλῶν ἐξετάσεων ἐν ταῖς συνουσίαις γιγνομένων καὶ γράφει αὐτὸν ἀξιούντων Ἀμελίου τε καὶ ἐμοῦ, γράφει μὲν

Περὶ τοῦ τί τὸ ὄν πανταχοῦ ὅλον εἶναι ἐν καὶ ταῦτὸν βιβλία δύο·

α' τούτων δὲ τὸ πρῶτον ἀρχὴν ἔχει· ἄρα γε ἡ ψυχὴ πανταχοῦ·

β' τοῦ δὲ δευτέρου ἡ ἀρχή· ἐν καὶ ταῦτὸν ἀριθμῶ.

Γράφει δὲ ἐφεξῆς ἄλλα δύο, ὧν

γ' τὸ μὲν Περὶ τοῦ τὸ ἐπέκεινα τοῦ ὄντος μὴ νοεῖν καὶ τί τὸ πρῶτως νοοῦν καὶ τί τὸ δευτέρως· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ μὲν ἐστι νοεῖν ἄλλο ἄλλο, τὸ δὲ αὐτὸ αὐτό·

δ' τὸ δὲ Περὶ τοῦ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ· οὗ ἡ ἀρχή· λέγεται τὸ μὲν δυνάμει.

ε' Περί τῆς τῶν ἀσωμάτων ἀπαθείας· οὐ
ἢ ἀρχή· τὰς αἰσθήσεις οὐ πάθη λέγοντες.

ς' Περί ψυχῆς πρῶτον· οὐ ἢ ἀρχή· περί
ψυχῆς ὅσα ἀπορήσαντας δεῖ.

ζ' Περί ψυχῆς δεύτερον· οὐ ἢ ἀρχή· τί
οὖν ἐρεῖ.

η' Περί ψυχῆς τρίτον ἢ περί τοῦ πῶς
ὀρώμεν· οὐ ἢ ἀρχή· ἐπειδήπερ ὑπερεθέμεθα.

θ' Περί θεωρίας· οὐ ἢ ἀρχή· παίζοντες
τὴν πρώτην.

ί' Περί τοῦ νοητοῦ κάλλους· οὐ ἢ ἀρχή·
ἐπειδή φαμεν.

ια' Περί νοῦ καὶ ὅτι οὐκ ἔξω τοῦ νοῦ τὰ
νοητὰ καὶ περί τὰ γαθοῦ· οὐ ἢ ἀρχή· τὸν
νοῦν τὸν ἀληθῆ νοῦν.

ιβ' Πρὸς τοὺς γνωστικούς· οὐ ἢ ἀρχή·
ἐπειδή τοίνυν ἐφάνη ἡμῖν.

ιγ' Περί ἀριθμῶν· οὐ ἢ ἀρχή· ἄρ' ἐστὶ
πληθός.

ιδ' Πῶς τὰ πόρρω ὀρώμενα μικρὰ
φαίνεται; οὐ ἢ ἀρχή· ἄρά γε τὰ πόρρω
ὀρώμενα.

ιε' Εἰ ἐν παρατάσει χρόνου τὸ
εὐδαιμονεῖν; οὐ ἢ ἀρχή· τὸ εὐδαιμονεῖν.

ις' Περί τῆς δι' ὄλων κράσεως· οὗ ἡ ἀρχή· περί τῆς δι' ὄλων λεγομένης.

ιζ' Πῶς τὸ πλῆθος τῶν ἰδεῶν ὑπέστη καὶ περί τὰ γαθοῦ· οὗ ἡ ἀρχή· εἰς γένεσιν πέμπων ὁ θεός.

ιη' Περί τοῦ ἐκουσίου· οὗ ἡ ἀρχή· ἅρ' ἐστὶ περί θεῶν.

ιθ' Περί τοῦ κόσμου· οὗ ἡ ἀρχή· τὸν κόσμον αἰεὶ λέγοντες.

κ' Περί αἰσθήσεως καὶ μνήμης· οὗ ἡ ἀρχή· τὰς αἰσθήσεις οὐ τυπώσεις.

κα' Περί τῶν τοῦ ὄντος γενῶν πρῶτον· οὗ ἡ ἀρχή· περί τῶν ὄντων πόσα καὶ τίνα.

κβ' Περί τῶν τοῦ ὄντος γενῶν δεύτερον· οὗ ἡ ἀρχή· ἐπειδὴ περί τῶν λεγομένων.

κγ' Περί τῶν τοῦ ὄντος γενῶν τρίτον· οὗ ἡ ἀρχή· περί μὲν τῆς οὐσίας ὅπη δοκεῖ.

κδ' Περί αἰῶνος καὶ χρόνου· οὗ ἡ ἀρχή· τὸν αἰῶνα καὶ τὸν χρόνον.

Ταῦτα τὰ εἴκοσι καὶ τέτταρα ὄντα ὅσα ἐν τῷ ἐξαέτει χρόνῳ τῆς παρουσίας ἐμοῦ Πορφυρίου ἔγραψεν, ἐκ προσκαιρῶν προβλημάτων τὰς ὑποθέσεις λαβόντα, ὡς ἐκ τῶν κεφαλαίων ἐκάστου τῶν βιβλίων ἐδηλώσαμεν, μετὰ τῶν πρὸ τῆς ἐπιδημίας

ἡμῶν εἴκοσι καὶ ἑνὸς τὰ πάντα γίνεται τεσσαρακονταπέντε.

[6] Ἐν δὲ τῇ Σικελίᾳ διατρίβοντός μου — ἐκεῖ γὰρ ἀνεχώρησα περὶ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος τῆς βασιλείας Γαλιήνου — ὁ Πλωτῖνος γράψας πέντε βιβλία ἀποστέλλει μοι ταῦτα·

α΄ Περὶ εὐδαιμονίας· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ εὖ ζῆν καὶ εὐδαιμονεῖν.

β΄ Περὶ προνοίας πρώτον· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ μὲν τῷ αὐτομάτῳ.

γ΄ Περὶ προνοίας δεύτερον· οὗ ἡ ἀρχή· τί τοίνυν δοκεῖ περὶ τούτων.

δ΄ Περὶ τῶν γνωριστικῶν ὑποστάσεων καὶ τοῦ ἐπέκεινα· οὗ ἡ ἀρχή· ἄρα τὸ νοοῦν ἑαυτὸ ποικίλον δεῖ εἶναι.

ε΄ Περὶ ἔρωτος· οὗ ἡ ἀρχή· περὶ ἔρωτος πόττερα θεός.

Ταῦτα μὲν οὖν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς Κλαυδίου πέμπει βασιλείας· ἀρχομένου δὲ τοῦ δευτέρου, ὅτε καὶ μετ' ὀλίγον θνήσκει, πέμπει ταῦτα·

α΄ Τίνα τὰ κακά· οὗ ἡ ἀρχή· οἱ ζητοῦντες πόθεν τὰ κακά.

β' Εἰ ποιεῖ τὰ ἄστρα· οὐ ἢ ἀρχή· ἢ τῶν ἄστρον φορὰ.

γ' Τί τὸ ζῶον; οὐ ἢ ἀρχή· ἡδοναὶ καὶ λῦπαι.

δ' Περὶ εὐδαιμονίας· οὐ ἢ ἀρχή· ἄρ' ἄν τις ἕτερον εἴποι.

Ταῦτα μετὰ τεσσαρακονταπέντε τῶν πρώτων καὶ δευτέρων γραφέντων γίνεται τέτταρα καὶ πεντήκοντα. Ὡσπερ δὲ ἐγράφη, τὰ μὲν κατὰ πρώτην ἡλικίαν, τὰ δὲ ἀκμάζοντος, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ σώματος καταπονουμένου, οὕτω καὶ τῆς δυνάμεως ἔχει τὰ βιβλία. Τὰ μὲν γὰρ πρώτα εἴκοσι καὶ ἐν ἐλαφροτέρας ἐστὶ δυνάμεως καὶ οὐδέπω πρὸς εὐτονίαν ἀρκοῦν μέγεθος ἐχούσης, τὰ δὲ τῆς μέσης ἐκδόσεως τυχόντα τὸ ἀκμαῖον τῆς δυνάμεως ἐμφαίνει καὶ ἐστὶ τὰ καὶ πλὴν τῶν βραχέων τελεώτατα, τὰ μέντοι τελευταῖα ἐννέα ὑφειμένης ἤδη τῆς δυνάμεως γέγραπται καὶ μᾶλλον γε τὰ τελευταῖα τέσσαρα ἢ τὰ πρὸ τούτων πέντε.

[7] Ἔσχε δὲ ἀκροατὰς μὲν πλείους, ζηλωτὰς δὲ καὶ διὰ φιλοσοφίαν συνόντας Ἀμέλιόν τε ἀπὸ τῆς Τουσκίας, οὐ τὸ ὄνομα

ἦν Γεντιλιανὸς τὸ κύριον, αὐτὸς δὲ διὰ τοῦ
ρ Ἀμέριον αὐτὸν καλεῖν ἠξίου ἀπὸ τῆς
ἀμερείας ἢ τῆς ἀμελείας πρέπειν αὐτῷ
καλεῖσθαι λέγων. Ἔσχε δὲ καὶ ἰατρικόν
τινα Σκυθοπολίτην Παυλῖνον ὃν ὁ Ἀμέλιος
Μίκαλον προσηγόρευε, παρακουσμάτων
πλήρη γεγονότα. Ἀλλὰ μὴν καὶ
Ἀλεξανδρέα Εὐστόχιον ἰατρικὸν ἔσχεν
ἕτερον, ὃς περὶ τὰ τελευταῖα τῆς ἡλικίας
γνωρισθεὶς αὐτῷ διέμενε θεραπέων ἄχρι
τοῦ θανάτου καὶ μόνοις τοῖς Πλωτίνου
σκολάζων ἔξιν περιβάλλετο γνησίου
φιλοσόφου. Συνῆν δὲ καὶ Ζωτικὸς κριτικὸς
τε καὶ ποιητικὸς, ὃς καὶ τὰ Ἀντιμάχου
διορθωτικὰ πεποίηται καὶ τὸν
«Ἀτλαντικὸν» εἰς ποίησιν μετέβαλε πάνυ
ποιητικῶς, συγχυθεὶς δὲ τὰς ὄψεις πρὸ
ὀλίγου τῆς Πλωτίνου τελευτῆς ἀπέθανεν.
Ἐφθασε δὲ καὶ ὁ Παυλῖνος προαποθανῶν
τοῦ Πλωτίνου. Ἔσχε δὲ καὶ Ζῆθον ἑταῖρον,
Ἀράβιον τὸ γένος, Θεοδοσίου τοῦ Ἀμμωνίου
γενομένου ἑταίρου εἰς γάμον λαβόντα
θυγατέρα. Ἦν δὲ καὶ οὗτος ἰατρικὸς καὶ
σφόδρα πεφίλωτο τῷ Πλωτίνῳ· πολιτικὸν
δὲ ὄντα καὶ ῥοπὰς ἔχοντα πολιτικᾶς

ἀναστέλλειν ὁ Πλωτῖνος ἐπειρᾶτο. Ἐχρηῆτο δὲ αὐτῷ οἰκείως, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς πρὸς αὐτὸν ἀναχωρεῖν πρὸ ἕξ σημείων Μητουρνῶν ὑπάρχοντα, οὓς Καστροῖκιος ἐκέκτητο ὁ Φίρμος κεκλημένος, ἀνδρῶν τῶν καθ' ἡμᾶς φιλοκαλώτατος γεγονὼς καὶ τόν τε Πλωτῖνον σεβόμενος καὶ Ἀμελίῳ οἷα οἰκέτης ἀγαθὸς ἐν πᾶσιν ὑπηρετούμενος καὶ Πορφυρίῳ ἐμοὶ οἷα γνησίῳ ἀδελφῷ ἐν πᾶσι προσεσχηκῶς. Καὶ οὗτος οὖν ἐσέβετο Πλωτῖνον τὸν πολιτικὸν ἡρημένος βίον. Ἦκροῶντο δὲ αὐτοῦ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς συγκλήτου οὐκ ὀλίγοι ὧν ἔργον ἐν φιλοσοφίᾳ μάλιστα ἐποίουν Μάρκελλος Ὀρρόντιος καὶ Σαβινῖλλος. Ἦν δὲ καὶ Ῥογατιανὸς ἐκ τῆς συγκλήτου, ὃς εἰς τοσοῦτον ἀποστροφῆς τοῦ βίου τούτου προκεχωρήκει ὡς πάσης μὲν κτήσεως ἀποστῆναι, πάντα δὲ οἰκέτην ἀποπέμψασθαι, ἀποστῆναι δὲ καὶ τοῦ ἀξιώματος· καὶ πραιτέρω προιέναι μέλλων παρόντων τῶν ὑπηρετῶν μήτε προελθεῖν μήτε φροντίσαι τῆς λειτουργίας, ἀλλὰ μηδὲ οἰκίαν ἑαυτοῦ ἐλέσθαι κατοικεῖν, ἀλλὰ πρὸς τινὰς τῶν φίλων καὶ συνήθων φοιτῶντα

ἐκεῖ τε δειπνεῖν καὶ κεῖ καθεύδειν, σιτεῖσθαι δὲ παρὰ μίαν· ἀφ' ἧς δὴ ἀποστάσεως καὶ ἀφροντιστίας τοῦ βίου ποδαγρῶντα μὲν οὕτως, ὡς καὶ δίφρω βαστάζεσθαι, ἀναρρωσθῆναι, τὰς χεῖρας δὲ ἐκτεῖναι μὴ οἶόν τε ὄντα χρῆσθαι ταύταις πολὺ μᾶλλον εὐμαρῶς ἢ οἱ τὰς τέχνας διὰ τῶν χειρῶν μετιόντες. Τοῦτον ἀπεδέχετο ὁ Πλωτῖνος καὶ ἐν τοῖς μάλιστα ἐπαινῶν διετέλει εἰς ἀγαθὸν παράδειγμα τοῖς φιλοσοφοῦσι προβαλλόμενος. Συνῆν δὲ καὶ Σεραπίων Ἀλεξανδρεὺς ῥητορικὸς μὲν τὰ πρῶτα, μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ φιλοσόφοις συνῶν λόγοις, τοῦ δὲ περὶ χρήματα καὶ τὸ δανείζειν μὴ δυνηθεῖς ἀποστῆναι ἐλαττώματος. Ἔσχε δὲ καὶ ἐμὲ Πορφύριον Τύριον ὄντα ἐν τοῖς μάλιστα ἑταῖρον, ὃν καὶ διορθοῦν αὐτοῦ τὰ συγγράμματα ἤξιον.

[8] Γράψας γὰρ ἐκεῖνος δις τὸ γραφέν μεταλαβεῖν οὐδέποτ' ἂν ἠνέσχετο, ἀλλ' οὐδὲ ἅπαξ γοῦν ἀναγνῶναι καὶ διελθεῖν διὰ τὸ τὴν ὄρασιν μὴ ὑπηρετεῖσθαι αὐτῷ πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν. Ἐγραφε δὲ οὔτε εἰς κάλλος ἀποτυπούμενος τὰ γράμματα οὔτε εὐσήμως τὰς συλλαβὰς διαιρῶν οὔτε τῆς

ὀρθογραφίας φροντίζων, ἀλλὰ μόνον τοῦ νοῦ ἐχόμενος καί, ὃ πάντες ἐθαυμάζομεν, ἐκεῖνο ποιῶν ἄχρι τελευτῆς διετέλεσε. Συντελέσας γὰρ παρ' ἑαυτῷ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τὸ σκέμμα, ἔπειτα εἰς γραφὴν παραδιδούς ἃ ἐσκέπτετο, συνείρεν οὕτω γράφων ἃ ἐν τῇ ψυχῇ διέθηκεν, ὡς ἀπὸ βιβλίου δοκεῖν μεταβάλλειν τὰ γραφόμενα· ἐπεὶ καὶ διαλεγόμενος πρὸς τινα καὶ συνείρων τὰς ὁμιλίας πρὸς τῷ σκέμματι ἦν, ὡς ἅμα τε ἀποπληροῦν τὸ ἀναγκαῖον τῆς ὁμιλίας καὶ τῶν ἐν σκέψει προκειμένων ἀδιάκοπον τηρεῖν τὴν διάνοιαν· ἀποστάντος γοῦν τοῦ προσδιαλεγομένου οὐδ' ἐπαναλαβῶν τὰ γεγραμμένα, διὰ τὸ μὴ ἐπαρκεῖν αὐτῷ πρὸς ἀνάληψιν, ὡς εἰρήκαμεν, τὴν ὄρασιν, τὰ ἐξῆς ἂν ἐπισυνῆψεν, ὡς μηδένα διαστήσας χρόνον μεταξὺ ὅτε τὴν ὁμιλίαν ἐποιεῖτο. Συνῆν οὖν καὶ ἑαυτῷ ἅμα καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν γε πρὸς ἑαυτὸν προσοχὴν οὐκ ἂν ποτε ἐχάλασεν, ἢ μόνον ἐν τοῖς ὕπνοις, ὃν ἂν ἀπέκρουεν ἢ τε τῆς τροφῆς ὀλιγότητος — οὐδὲ γὰρ ἄρτου πολλάκις ἂν ἤψατο — καὶ ἢ πρὸς τὸν νοῦν αὐτοῦ διαρκῆς ἐπιστροφή.

[9] Ἔσχε δὲ καὶ γυναῖκας σφόδρα φιλοσοφία προσκειμένας, Γεμίαν τε, ἧς καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ κατῴκει, καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα Γεμίαν, ὁμοίως τῇ μητρὶ καλουμένην, Ἀμφίκλειάν τε τὴν Ἀρίστωνος τοῦ Ἰαμβλίχου υἱοῦ γεγονυῖαν γυναῖκα, σφόδρα φιλοσοφία προσκειμένας. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀποθνήσκουσι μέλλοντες τῶν εὐγενεστάτων φέροντες τὰ ἑαυτῶν τέκνα, ἄρρενάς τε ὁμοῦ καὶ θηλείας, ἐκείνῳ παρεδίδουσαν μετὰ τῆς ἄλλης οὐσίας ὡς ἱερῶ τινι καὶ θείῳ φύλακι. Διὸ καὶ ἐπεπλήρωτο αὐτῷ ἡ οἰκία παίδων καὶ παρθένων. Ἐν τούτοις δὲ ἦν καὶ Ποτάμων, οὗ τῆς παιδείσεως φροντίζων πολλάκις ἐν καὶ μεταποιοῦντος ἠκροάσατο. Ἦνεύχετο δὲ καὶ τοὺς λογισμούς, ἀναφερόντων τῶν ἐν ἐκείνοις παραμενόντων, καὶ τῆς ἀκριβείας ἐπεμελεῖτο λέγων, ἕως ἂν μὴ φιλοσοφῶσιν, ἔχειν αὐτοὺς δεῖν τὰς κτήσεις καὶ τὰς προσόδους ἀνεπάφους τε καὶ σωζομένας. Καὶ ὅμως τοσούτοις ἐπαρκῶν τὰς εἰς τὸν βίον φροντίδας τε καὶ ἐπιμελείας τὴν πρὸς τὸν νοῦν τάσιν οὐδέποτ' ἂν ἐγρηγορότως ἐχάλασεν. Ἦν δὲ

καὶ πρᾶος καὶ πᾶσιν ἐκκείμενος τοῖς ὀπωσοῦν πρὸς αὐτὸν συνήθειαν ἐσχηκόσι. Διὸ εἴκοσι καὶ ἕξ ἐτῶν ὅλων ἐν τῇ Ῥώμῃ διατρίψας καὶ πλείστοις διαιτήσας τὰς πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητήσεις οὐδένα τῶν πολιτικῶν ἐχθρὸν ποτε ἔσχε.

[10] Τῶν δὲ φιλοσοφεῖν προσποιουμένων Ὀλύμπιος Ἀλεξανδρεὺς, Ἀμμωνίου ἐπ' ὀλίγον μαθητῆς γενόμενος, καταφρονητικῶς πρὸς αὐτὸν ἔσχε διὰ φιλοπρωτίαν· ὃς καὶ οὕτως αὐτῷ ἐπέθετο, ὥστε καὶ ἀστροβολῆσαι αὐτὸν μαγεύσας ἐπεχείρησεν. Ἐπεὶ δὲ εἰς ἑαυτὸν στρεφομένην ἤσθετο τὴν ἐπιχείρησιν, ἔλεγε πρὸς τοὺς συνήθεις μεγάλην εἶναι τὴν τῆς ψυχῆς τοῦ Πλωτίνου δύναμιν, ὡς ἀποκρούειν δύνασθαι τὰς εἰς ἑαυτὸν ἐπιφορὰς εἰς τοὺς κακοῦν αὐτὸν ἐπιχειροῦντας. Πλωτῖνος μέντοι τοῦ Ὀλυμπίου ἐγχειροῦντος ἀντελαμβάνετο λέγων αὐτῷ τὸ σῶμα τότε ὡς τὰ σύσπαστα βαλάντια ἔλκεσθαι τῶν μελῶν αὐτῷ πρὸς ἀλληλα συνθλιβομένων. Κινδυνεύσας δὲ ὁ Ὀλύμπιος πολλάκις αὐτός τι παθεῖν ἢ δοῦναι τὸν Πλωτῖνον ἐπαύσατο. Ἦν γὰρ καὶ κατὰ γένεσιν πλέον

τι ἔχων παρὰ τοὺς ἄλλους ὁ Πλωτῖνος. Αἰγύπτιος γάρ τις ἱερεὺς ἀνελθὼν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ διὰ τινος φίλου αὐτῷ γνωρισθεὶς θέλων τε τῆς ἑαυτοῦ σοφίας ἀπόδειξιν δοῦναι ἠξίωσε τὸν Πλωτῖνον ἐπὶ θέαν ἀφικέσθαι τοῦ συνόντος αὐτῷ οἰκείου δαίμονος καλουμένου. Τοῦ δὲ ἐτοίμως ὑπακούσαντος γίνεται μὲν ἐν τῷ Ἰσίῳ ἢ κληῆσις· μόνον γὰρ ἐκεῖνον τὸν τόπον καθαρὸν φῆσαι εὐρεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ τὸν Αἰγύπτιον. Κληθέντα δὲ εἰς αὐτοψίαν τὸν δαίμονα θεὸν ἐλθεῖν καὶ μὴ τοῦ δαιμόνων εἶναι γένους· ὅθεν τὸν Αἰγύπτιον εἶπεῖν· «μακάριος εἶ θεὸν ἔχων τὸν δαίμονα καὶ οὐ τοῦ ὑφειμένου γένους τὸν συνόντα.» Μήτε δὲ ἐρέσθαι τι ἐκγενέσθαι μήτε ἐπιπλέον ἰδεῖν παρόντα τοῦ συνθεωροῦντος φίλου τὰς ὄρνεις, ἃς κατεῖχε φυλακῆς ἕνεκα, πνίξαντος εἴτε διὰ φθόνον εἴτε καὶ διὰ φόβον τινά. Τῶν οὖν θειοτέρων δαιμόνων ἔχων τὸν συνόντα καὶ αὐτὸς διετέλει ἀνάγων αὐτοῦ τὸ θεῖον ὄμμα πρὸς ἐκεῖνον. Ἔστι γοῦν αὐτῷ ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας καὶ βιβλίον γραφὲν «Περὶ τοῦ εἰληχότος ἡμᾶς δαίμονος», ὅπου πειρᾶται αἰτίας φέρειν περὶ

τῆς διαφορᾶς τῶν συνόντων. Φιλοθύτου δὲ γεγονότος τοῦ Ἀμελίου καὶ τὰ ἱερὰ κατὰ νομηνίαν καὶ τὰς ἐορτὰς ἐκπεριόντος καί ποτε ἀξιοῦντος τὸν Πλωτῖνον σὺν αὐτῷ παραλαβεῖν ἔφη· «ἐκείνους δεῖ πρὸς ἐμὲ ἔρχεσθαι, οὐκ ἐμὲ πρὸς ἐκείνους.» Τοῦτο δὲ ἐκ ποίας διανοίας οὕτως ἐμεγαληγόρησεν, οὔτ' αὐτοὶ συνεῖναι δεδυνήμεθα οὔτ' αὐτὸν ἐρέσθαι ἐτολμήσαμεν.

[11] Περιῆν δὲ αὐτῷ τοσαύτη περιουσία ἡθῶν κατανοήσεως, ὡς κλοπῆς ποτε γεγονυίας πολυτελοῦς περιδεραίου Χιόνης, ἣτις αὐτῷ συνώκει μετὰ τῶν τέκνων σεμνῶς τὴν χηρείαν διεξάγουσα, καὶ ὑπ' ὄψιν τοῦ Πλωτίνου τῶν οἰκετῶν συνηγμένων ἐμβλέψας ἅπασιν· «οὔτος», ἔφη, «ἐστὶν ὁ κεκλοφώς», δείξας ἓνα τινά. Μαστιζόμενος δὲ ἐκεῖνος καὶ ἐπιπλεῖον ἀρνούμενος τὰ πρῶτα ὕστερον ὠμολόγησε καὶ φέρων τὸ κλαπὲν ἀπέδωκε. Προεῖπε δ' ἂν καὶ τῶν συνόντων παίδων περὶ ἐκάστου οἶος ἀποβήσεται· ὡς καὶ περὶ τοῦ Πολέμωνος οἶος ἔσται, ὅτι ἐρωτικός ἔσται καὶ ὀλιγοχρόνιος, ὅπερ καὶ ἀπέβη. Καί ποτε ἐμοῦ Πορφυρίου ἤσθετο ἐξάγειν ἐμαυτὸν

διανοουμένου τοῦ βίου· καὶ ἐξαίφνης ἐπιστάς μοι ἐν τῷ οἴκῳ διατρίβοντι καὶ εἰπὼν μὴ εἶναι ταύτην τὴν προθυμίαν ἐκ νοεραῆς καταστάσεως, ἀλλ' ἐκ μελαγχολικῆς τινος νόσου, ἀποδημῆσαι ἐκέλευσε. Πεισθεῖς δὲ αὐτῷ ἐγὼ εἰς τὴν Σικελίαν ἀφικόμην Πρόβον τινὰ ἀκούων ἐλλόγιμον ἄνδρα περὶ τὸ Λιλύβαιον διατρίβειν· καὶ αὐτός τε τῆς τοιαύτης προθυμίας ἀπεσχόμην τοῦ τε παρῆναι ἄχρι θανάτου τῷ Πλωτίνῳ ἐνεποδίσθην.

[12] Ἐτίμησαν δὲ τὸν Πλωτῖνον μάλιστα καὶ ἐσέφθησαν Γαλιῆνός τε ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἡ τούτου γυνὴ Σαλωνίνα. Ὁ δὲ τῇ φιλίᾳ τῇ τούτων καταχρώμενος φιλοσόφων τινὰ πόλιν κατὰ τὴν Καμπανίαν γεγενῆσθαι λεγομένην, ἄλλως δὲ κατηριπωμένην, ἠξίου ἀνεγείρειν καὶ τὴν πέριξ χώραν χαρίσασθαι οἰκισθεῖσιν τῇ πόλει, νόμοις δὲ χρῆσθαι τοὺς κατοικεῖν μέλλοντας τοῖς Πλάτωνος καὶ τὴν προσηγορίαν αὐτῇ Πλατωνόπολιν θέσθαι, ἐκεῖ τε αὐτός μετὰ τῶν ἐταίρων ἀναχωρήσειν ὑπισχνεῖτο. Καὶ ἐγένετ' ἂν τὸ βούλημα ἐκ τοῦ ῥάστου τῷ φιλοσόφῳ, εἰ

μή τινες τῶν συνόντων τῷ βασιλεῖ
φθονοῦντες ἢ νεμεσῶντες ἢ δι' ἄλλην
μοχθηρὰν αἰτίαν ἐνεπόδισαν.

[13] Γέγονε δ' ἐν ταῖς συνουσίαις φράσαι
μὲν ἱκανὸς καὶ εὐρεῖν καὶ νοῆσαι τὰ
πρόσφορα δυνατώτατος, ἐν δέ τισι λέξεσιν
ἁμαρτάνων· οὐ γὰρ ἂν εἶπεν
«ἀναμιμνήσκειται», ἀλλὰ
«ἀναμνημίσκειται», καὶ ἄλλα τινὰ
παράσημα ὀνόματα ἃ καὶ ἐν τῷ γράφειν
ἐτήρει. Ἦν δ' ἐν τῷ λέγειν ἢ ἔνδειξις τοῦ
νοῦ ἄχρι τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὸ φῶς
ἐπιλάμποντος· ἐράσμιος μὲν ὀφθῆναι,
καλλίων δὲ τότε μάλιστα ὀρώμενος· καὶ
λεπτὸς τις ἰδρῶς ἐπέθει καὶ ἡ πραότης
διέλαμπε καὶ τὸ προσηνὲς πρὸς τὰς
ἐρωτήσεις ἐδείκνυτο καὶ τὸ εὐτονον. Τριῶν
γούν ἡμερῶν ἐμοῦ Πορφυρίου ἐρωτήσαντος,
πῶς ἢ ψυχὴ σύνεστι τῷ σώματι,
παρέτεινεν ἀποδεικνύς, ὥστε καὶ Θαυμασίου
τινὸς τοῦνομα ἐπεισελθόντος τοὺς καθόλου
λόγους πράττοντος καὶ εἰς βιβλία ἀκοῦσαι
αὐτοῦ λέγοντος θέλειν, Πορφυρίου δὲ
ἀποκρινομένου καὶ ἐρωτῶντος μὴ
ἀνασχέσθαι, ὁ δὲ ἔφη· «ἀλλὰ ἂν μὴ

Πορφυρίου ἐρωτῶντος λύσωμεν τὰς ἀπορίας, εἰπεῖν τι καθάπαξ εἰς τὸ βιβλίον οὐ δυνασόμεθα.»

[14] Ἐν δὲ τῷ γράφειν σύντομος γέγονε καὶ πολύνους βραχύς τε καὶ νοήμασι πλεονάζων ἢ λέξεσι, τὰ πολλὰ ἐνθουσιῶν καὶ ἐκπαθῶς φράζων καὶ τὸ συμπαθείας ἢ παραδόσεως. Ἐμμέμικται δ' ἐν τοῖς συγγράμμασι καὶ τὰ Στωικὰ λανθάνοντα δόγματα καὶ τὰ Περιπατητικά· καταπεπύκνωται δὲ καὶ ἡ «Μετὰ τὰ φυσικά» τοῦ Ἀριστοτέλους πραγματεία. Ἐλαθε δὲ αὐτὸν οὔτε γεωμετρικόν τι λεγόμενον θεωρημα οὔτ' ἀριθμητικόν, οὐ μηχανικόν, οὐκ ὀπτικόν, οὐ μουσικόν· αὐτὸς δὲ ταῦτα ἐξεργάζεσθαι οὐ παρεσκεύαστο. Ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις ἀνεγινώσκετο μὲν αὐτῷ τὰ ὑπομνήματα, εἴτε Σεβήρου εἴη, εἴτε Κρονίου ἢ Νουμηνίου ἢ Γαίου ἢ Ἀπτικῶ, κὰν τοῖς Περιπατητικοῖς τὰ τε Ἀσπασίου καὶ Ἀλεξάνδρου Ἀδράστου τε καὶ τῶν ἐμπεσόντων. Ἐλέγετο δὲ ἐκ τούτων οὐδὲν καθάπαξ, ἀλλ' ἴδιος ἦν καὶ ἐξηλλαγμένος ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τὸν Ἀμμωνίου φέρων νοῦν ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν.

Ἐπληροῦτο δὲ ταχέως καὶ δι' ὀλίγων δούσ
νοῦν βαθεύς θεωρήματος ἀνίστατο.
Ἀναγνωσθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ τε «Περὶ
ἀρχῶν» Λογγίνου καὶ τοῦ «Φιλαρχαίου»,
«φιλόλογος μὲν», ἔφη, «ὁ Λογγῖνος,
φιλόσοφος δὲ οὐδαμῶς». Ὀριγένους δὲ
ἀπαντήσαντός ποτε εἰς τὴν συνουσίαν
πληρωθεὶς ἐρυθρήματος ἀνίστασθαι μὲν
ἐβούλετο, λέγειν δὲ ὑπὸ Ὀριγένους
ἀξιούμενος ἔφη ἀνίλλεσθαι τὰς προθυμίας,
ὅταν ἴδῃ ὁ λέγων, ὅτι πρὸς εἰδότας ἐρεῖ ἃ
αὐτὸς λέγειν μέλλει· καὶ οὕτως ὀλίγα
διαλεχθεὶς ἐξάνεστη.

[15] Ἐμοῦ δὲ ἐν Πλατωνείοις ποίημα
ἀναγνόντος «Τὸν ἱερὸν γάμον», καὶ τινος
διὰ τὸ μυστικῶς πολλὰ μετ' ἐνθουσιασμοῦ
ἐπικεκρυμμένως εἰρηῆσθαι εἰπόντος μαίνεσθαι
τὸν Πορφύριον, ἐκεῖνος εἰς ἐπήκοον ἔφη
πάντων· «ἔδειξας ὁμοῦ καὶ τὸν ποιητὴν καὶ
τὸν φιλόσοφον καὶ τὸν ἱεροφάντην.» Ὅτε δὲ
ὁ ῥήτωρ Διοφάνης ἀνέγνω ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου
τοῦ ἐν τῷ «Συμποσίῳ» τοῦ Πλάτωνος
ἀπολογία δόγματιζων χρῆναι ἀρετῆς ἕνεκα
μαθήσεως εἰς συνουσίαν αὐτὸν παρέχειν
ἐρῶντι ἀφροδισίου μίξεως τῷ καθηγεμόνι,

ἤϊξε μὲν πολλάκις ἀναστὰς ἀπαλλαγῆναι τῆς συνόδου, ἐπισχὼν δ' ἑαυτὸν μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ ἀκουστηρίου ἐμοὶ Πορφυρίῳ ἀντιγράψαι προσέταξε. Μὴ θέλοντας δὲ τοῦ Διοφάνους τὸ βιβλίον δοῦναι διὰ τῆς μνήμης ἀναληφθέντων τῶν ἐπιχειρημάτων ἀντιγράφας ἐγὼ καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀκροατῶν συνηγμένων ἀναγνοὺς τοσοῦτον τὸν Πλωτῖνον ἠΰφρανα, ὡς κὰν ταῖς συνουσίαις συνεχῶς ἐπιλέγειν·

Βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι φόως ἄνδρεςσι γένηται.

Γράφοντας δὲ Εὐβούλου Ἀθήνηθεν τοῦ Πλατωνικοῦ διαδόχου καὶ πέμποντος συγγράμματα ὑπὲρ τινῶν Πλατωνικῶν ζητημάτων ἐμοὶ Πορφυρίῳ ταῦτα δίδοσθαι ἐποίει καὶ σκοπεῖν καὶ ἀναφέρειν αὐτῷ τὰ γεγραμμένα ἠΰξιου. Προσεῖχε δὲ τοῖς μὲν περὶ τῶν ἀστέρων κανόσιν οὐ πάνυ τι μαθηματικῶς, τοῖς δὲ τῶν γενεθλιαλόγων ἀποτελεσματικοῖς ἀκριβέστερον. Καὶ φωράσας τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀνεχέγγυον ἐλέγχειν πολλαχοῦ κατ' αὐτῶν ἐν τοῖς συγγράμμασιν οὐκ ὤκνησε.

[16] Γεγόνασι δὲ κατ' αὐτὸν τῶν Χριστιανῶν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, αἰρετικοὶ

δὲ ἐκ τῆς παλαιᾶς φιλοσοφίας ἀνηγμένοι οἱ περὶ Ἀδέλφιον καὶ Ἀκυλῖνον οἱ τὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Λίβυος καὶ Φιλοκώμου καὶ Δημοστράτου καὶ Λυδοῦ συγγράμματα πλεῖστα κεκτημένοι ἀποκαλύψεις τε προφέροντες Ζωροάστρου καὶ Ζωστριανοῦ καὶ Νικοθέου καὶ Ἀλλογενοῦς καὶ Μέσσου καὶ ἄλλων τοιούτων πολλοὺς ἐξηπάτων καὶ αὐτοὶ ἠπατημένοι, ὡς δὴ τοῦ Πλάτωνος εἰς τὸ βᾶθος τῆς νοητῆς οὐσίας οὐ πελάσαντος. Ὅθεν αὐτὸς μὲν πολλοὺς ἐλέγχους ποιούμενος ἐν ταῖς συνουσίαις, γράψας δὲ καὶ βιβλίον ὅπερ «Πρὸς τοὺς Γνωστικούς» ἐπεγράψαμεν, ἡμῖν τὰ λοιπὰ κρίνειν καταλέλοιπεν. Ἀμέλιος δὲ ἄχρι τεσσαράκοντα βιβλίων προκεχώρηκε πρὸς τὸ Ζωστριανοῦ βιβλίον ἀντιγράφων. Πορφύριος δὲ ἐγὼ πρὸς τὸ Ζωροάστρου συχνοὺς πεποίημαι ἐλέγχους, ὅλωσ νόθον τε καὶ νέον τὸ βιβλίον παραδεικνὺς πεπλασμένον τε ὑπὸ τῶν τὴν αἵρεσιν συστησαμένων εἰς δόξαν τοῦ εἶναι τοῦ παλαιοῦ Ζωροάστρου τὰ δόγματα, ἃ αὐτοὶ εἶλοντο πρεσβεύειν.

[17] Τῶν δ' ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὰ Νουμηνίου αὐτὸν ὑποβάλλεσθαι λεγόντων καὶ τοῦτο πρὸς Ἀμέλιον ἀγγέλλοντος Τρύφωνος τοῦ Στωικοῦ τε καὶ Πλατωνικοῦ γέγραφεν ὁ Ἀμέλιος βιβλίον ὃ ἐπέγραψε μὲν «Περὶ τῆς κατὰ τὰ δόγματα τοῦ Πλωτίνου πρὸς τὸν Νουμήνιον διαφορᾶς», προσεφώνησε δὲ αὐτὸ Βασιλεῖ ἐμοί· Βασιλεὺς δὲ τοῦνομα τῷ Πορφυρίῳ ἐμοὶ προσῆν, κατὰ μὲν πάτριον διάλεκτον Μάλκῳ κεκλημένῳ, ὅπερ μοι καὶ ὁ πατήρ ὄνομα κέκλητο, τοῦ δὲ Μάλκου ἐρμηνείαν ἔχοντος βασιλεύς, εἴ τις εἰς Ἑλληνίδα διάλεκτον μεταβάλλειν ἐθέλοι. Ὅθεν ὁ Λογγίνος μὲν προσφωνῶν τὰ «Περὶ ὁρμῆς» Κλεοδάμῳ τε καὶ Πορφυρίῳ «Κλεόδαμέ τε καὶ Μάλκε» προὔγραψεν· ὁ δ' Ἀμέλιος ἐρμηνεύσας τοῦνομα, ὡς ὁ Νουμήνιος τὸν Μάξιμον εἰς τὸν Μεγάλον, οὕτω τὸν Μάλκον οὕτως εἰς τὸν Βασιλέα, γράφει·

«Ἀμέλιος Βασιλεῖ εὖ πράττειν. Αὐτῶν μὲν ἔνεκα τῶν πανευφήμων ἀνδρῶν, οὓς διατεθρολληκένοι ἐς ἑαυτὸν φήσ, τὰ τοῦ ἐταίρου ἡμῶν δόγματα εἰς τὸν Ἀπαμέα Νουμήνιον ἀναγόντων, οὐκ ἂν προσηκάμην

φωνήν, σαφῶς ἐπίστασο. Δῆλον γὰρ ὅτι καὶ τοῦτο ἐκ τῆς παρ' αὐτοῖς ἀγαλλομένης προελήλυθεν εὐστομίας τε καὶ εὐγλωττίας, νῦν μὲν ὅτι πλατὺς φλήναφος, αὔθις δὲ ὅτι ὑποβολιμαῖος, ἐκ τρίτων δὲ ὅτι καὶ τὰ φαυλότατα τῶν ὄντων ὑποβαλλόμενος, τῷ διασιλλαίνειν αὐτὸν δηλαδὴ κατ' αὐτοῦ λεγόντων. Σοῦ δὲ τῇ προφάσει ταύτη οἰομένου δεῖν ἀποχρῆσθαι πρὸς τὸ καὶ τὰ ἡμῖν ἀρέσκοντα ἔχειν προχειρότερα εἰς ἀνάμνησιν καὶ τὸ ἐπ' ὀνόματι ἐταίρου ἀνδρὸς οἴου τοῦ Πλωτίνου μεγάλου εἰ καὶ πάλαι διαβεβοημένα ὀλοσχερέστερον γνῶναι ὑπήκουσα, καὶ οὖν ἤκω ἀποδιδούς σοι τὰ ἐπηγγελμένα ἐν τρισὶν ἡμέραις, ὡς καὶ αὐτὸς οἶσθα, πεπονημένα. Χρὴ δὲ αὐτὰ ὡς ἂν μὴ ἐκ τῆς τῶν συνταγμάτων ἐκείνων παραθέσεως οὔτ' οὖν συντεταγμένα οὔτε ἐξειλεγμένα, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ἐντεύξεως ἀναπεπολημένα καὶ ὡς πρῶτα προὔπεσεν ἕκαστα οὔτω ταχθέντα ἐνταῦθα νῦν συγγνώμης δικαίας παρὰ σοῦ τυχεῖν, ἄλλως τε καὶ τοῦ βουλήματος τοῦ ὑπὸ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν ὑπαγομένου πρὸς τινων ἀνδρὸς οὐ μάλα προχείρου ἐλεῖν

ὑπάρχοντος διὰ τὴν ἄλλοτε ἄλλως περὶ τῶν αὐτῶν ὡς ἂν δόξειε φορᾶν. Ὅτι δέ, εἴ τι τῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἐστίας παραχαράττοιτο, διορθώσει εὐμενῶς, εὖ οἶδα. Ἡνάγκασμαι δ' ὡς ἔοικεν, ὡς πού φησιν ἡ τραγωδία, ὦν φιλοπράγμων τῇ ἀπὸ τῶν τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν δογμάτων διαστάσει εὐθύνειν τε καὶ ἀποποιεῖσθαι. Τοιοῦτον ἄρα ἦν τὸ σοὶ χαρίζεσθαι ἐξ ἅπαντος βούλεσθαι. Ἐρρωσο.»

[18] Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν θεῖναι προήχθην οὐ μόνον πίστεως χάριν τοῦ τοὺς τότε καὶ ἐπ' αὐτοῦ γεγονότας τὰ Νουμηνίου οἶεσθαι ὑποβαλλόμενον κομπάζειν, ἀλλὰ καὶ ὅτι πλατὺν αὐτὸν φλήναφον εἶναι ἠγοῦντο καὶ κατεφρόνουν τῷ μὴ νοεῖν ἃ λέγει καὶ τῷ πάσης σοφιστικῆς αὐτὸν σκηνῆς καθαρεύειν καὶ τύφου, ὁμιλοῦντι δὲ εἰκέναι ἐν ταῖς συνουσίαις καὶ μηδενὶ ταχέως ἐπιφαίνειν τὰς συλλογιστικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ τὰς ἐν τῷ λόγῳ λαμβανομένας. Ἐπαθον δ' οὖν τὰ ὅμοια ἐγὼ Πορφύριος, ὅτε πρῶτον αὐτοῦ ἠκροασάμην. Διὸ καὶ ἀντιγράψας προσήγαγον δεικνύναι πειρώμενος ὅτι ἔξω

τοῦ νοῦ ὑφέστηκε τὸ νόημα. Ἄμελιον δὲ ποιήσας ταῦτα ἀναγνῶναι, ἐπειδὴ ἀνέγνω, μειδιάσας «σὸν ἂν εἶη», ἔφη, «ὦ Ἄμελιε, λῦσαι τὰς ἀπορίας, εἰς ἃς δι' ἄγνοιαν τῶν ἡμῖν δοκούντων ἐμπέπτωκε.» Γράψαντος δὲ βιβλίον οὐ μικρὸν τοῦ Ἄμελίου πρὸς τὰς τοῦ Πορφυρίου ἀπορίας, καὶ αὖ πάλιν πρὸς τὰ γραφέντα ἀντιγράψαντός μου, τοῦ δὲ Ἄμελίου καὶ πρὸς ταῦτα ἀντειπόντος, ἐκ τρίτων μόλις συνεῖς τὰ λεγόμενα ἐγὼ ὁ Πορφύριος μετεθέμην καὶ παλινοῦσαν γράψας ἐν τῇ διατριβῇ ἀνέγνω· καὶ κεῖθεν λοιπὸν τὰ τε βιβλία τὰ Πλωτίνου ἐπιστεύθη, καὶ αὐτὸν τὸν διδάσκαλον εἰς φιλοτιμίαν προήγαγον τοῦ διαρθεῖν καὶ διὰ πλειόνων γράφειν τὰ δοκούντα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἄμελιος εἰς τὸ συγγράφειν πρόθυμον ἐποίησεν.

[19] Ἦν δὲ ἔσχε καὶ Λογγῖνος περὶ τοῦ Πλωτίνου δόξαν ἐξ ὧν μάλιστα πρὸς αὐτὸν ἐγὼ γράφων ἐσήμαινον, δηλώσει μέρος ἐπιστολῆς γραφείσης πρὸς με ἐπέχον τοῦτον τὸν τρόπον. Ἀξιῶν γάρ με ἀπὸ τῆς Σικελίας κατιέναι πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν

Φοινίκην καὶ κομίζειν τὰ βιβλία τοῦ Πλωτίνου φησί·

«Καὶ σὺ μὲν ταῦτά τε πέμπειν, ὅταν σοι δοκῇ, μᾶλλον δὲ κομίζειν· οὐ γὰρ ἂν ἀποσταίην τοῦ πολλάκις δεῖσθαι σου τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁδὸν τῆς ἐτέρωσε προκρίναι, κἂν εἰ μηδὲν δι' ἄλλο — τί γὰρ ἂν καὶ σοφὸν παρ' ἡμῶν προσδοκῶν ἀφίκοιο; — τὴν τε παλαιὰν συνήθειαν καὶ τὸν ἀέρα μετριώτατον ὄντα πρὸς ἣν λέγεις τοῦ σώματος ἀσθένειαν· κἂν ἄλλο τι τύχης οἰηθεῖς, παρ' ἐμοῦ δὲ μηδὲν προσδοκᾶν καινότερον, μηδ' οὖν τῶν παλαιῶν ὅσα φῆς ἀπολωλέκεναι. Τῶν γὰρ γραψάντων τοσαύτη σπάνις ἐνταῦθα καθέστηκεν, ὥστε νῆ τοὺς θεοὺς πάντα τὸν χρόνον τοῦτον τὰ λειπόμενα τῶν Πλωτίνου κατασκευάζων μόλις αὐτῶν ἐπεκράτησα τὸν ὑπογραφέα τῶν μὲν εἰωθότων ἀπάγων ἔργων, πρὸς ἐνὶ δὲ τούτῳ τάξας γενέσθαι. Καὶ κέκτημαι μὲν ὅσα δοκεῖν πάντα καὶ τὰ νῦν ὑπὸ σοῦ πεμφθέντα, κέκτημαι δὲ ἡμιτελῶς· οὐ γὰρ μετρίως ἦν διημαρτημένα, καίτοι τὸν ἑταῖρον Ἀμέλιον ὤμην ἀναλήψεσθαι τὰ τῶν γραφῶν πταίσματα· τῷ δ' ἦν ἄλλα

προυργιαίτερα τῆς τοιαύτης προεδρείας. Οὐκ οὐκ ἔχω τίνα χρῆ τῶν αὐτοῖς ὁμιλῆσαι καίπερ ὑπερεπιθυμῶν τά τε «Περὶ ψυχῆς» καὶ τὰ «Περὶ τοῦ ὄντος» ἐπισκέψασθαι· ταῦτα γὰρ οὖν καὶ μάλιστα διημάρτηται. Καὶ πάνυ βουλοίμην ἂν ἐλθεῖν μοι παρὰ σοῦ τὰ μετ' ἀκριβείας γεγραμμένα τοῦ παραναγνῶναι μόνον, εἶτα ἀποπέμψαι πάλιν. Αὐτίς δὲ τὸν αὐτὸν ἐρῶ λόγον, ὅτι μὴ πέμπειν, ἀλλ' αὐτὸν ἤκειν ἔχοντα μᾶλλον ἀξιῶ ταῦτά τε καὶ τῶν λοιπῶν εἴ τι διαπέφευγε τὸν Ἀμέλιον. Ἄ μὲν γὰρ ἤγαγεν, ἅπαντα διὰ σπουδῆς ἐκτησάμην. Πῶς δ' οὐκ ἔμελλον ἀνδρὸς ὑπομνήματα πάσης αἰδοῦς ἄξια καὶ τιμῆς κτήσασθαι; Τοῦτο γὰρ οὖν καὶ παρόντι σοι καὶ μακρὰν ἀπόντι καὶ περὶ τὴν Τύρον διατρίβοντι τυγχάνω δήπουθεν ἐπεσταλκῶς ὅτι τῶν μὲν ὑποθέσεων οὐ πάνυ με τὰς πολλὰς προσίεσθαι συμβέβηκε· τὸν δὲ τύπον τῆς γραφῆς καὶ τῶν ἐννοιῶν τῶν ἀνδρῶς τὴν πυκνότητα καὶ τὸ φιλόσοφον τῆς τῶν ζητημάτων διαθέσεως ὑπερβαλλόντως ἀγαμαὶ καὶ φιλῶ καὶ μετὰ τῶν

ἐλλογιμωτάτων ἄγειν τὰ τούτου βιβλία φαίην ἂν δεῖν τοὺς ζητητικούς.»

[20] Ταῦτα ἐπιπλέον παρατέθεικα τοῦ καθ' ἡμᾶς κριτικωτάτου γενομένου καὶ τὰ τῶν ἄλλων σχεδὸν πάντα τῶν καθ' αὐτὸν διελέγξαντος δεικνὺς οἷα γέγονεν ἢ περὶ Πλωτίνου κρίσις· καίτοι τὰ πρῶτα ἐκ τῆς τῶν ἄλλων ἀμαθίας καταφρονητικῶς ἔχων πρὸς αὐτὸν διετέλει. Ἐδόκει δὲ ἅ ἐκτήσατο ἐκ τῶν Ἀμελίου λαβὼν ἡμαρτήσθαι διὰ τὸ μὴ νοεῖν τοῦ ἀνδρὸς τὴν συνήθη ἐρμηνείαν. Εἰ γάρ τινα καὶ ἄλλα, καὶ τὰ παρ' Ἀμελίῳ διώρθωτο ὡς ἂν ἐκ τῶν αὐτογράφων μετειλημμένα. Ἔτι δὲ τοῦ Λογγίνου ἅ ἐν συγγράμματι γέγραφε περὶ Πλωτίνου τε καὶ Ἀμελίου καὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν γεγονότων φιλοσόφων ἀναγκαῖον παραθεῖναι, ἵνα καὶ πλήρης γένηται ἢ περὶ αὐτῶν κρίσις οἷα γέγονε τοῦ ἐλλογιμωτάτου ἀνδρὸς καὶ ἐλεγκτικωτάτου. Ἐπιγράφεται δὲ τὸ βιβλίον «Λογγίνου πρὸς Πλωτῖνον καὶ Γεντιλιανὸν Ἀμέλιον περὶ τέλους». Ἔχει δὲ τοιούδε προοίμιον·

«Πολλῶν καθ' ἡμᾶς, ὦ Μάρκελλε, γεγεννημένων φιλοσόφων οὐχ ἥκιστα παρὰ

τοὺς πρώτους τῆς ἡλικίας ἡμῶν χρόνους· ὁ μὲν γὰρ νῦν καιρὸς οὐδ' εἰπεῖν ἔστιν ὅσῃν σπάνιν ἔσχηκε τοῦ πράγματος· ἔτι δὲ μεираκίων ὄντων ἡμῶν οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων προέστησαν, οὓς ἅπαντας μὲν ὑπῆρξεν ἰδεῖν ἡμῖν διὰ τὴν ἐκ παίδων ἐπὶ πολλοὺς τόπους ἅμα τοῖς γονεῦσιν ἐπιδημίαν, συγγενέσθαι δὲ αὐτῶν τοῖς ἐπιβιώσασι κατὰ ταῦτὸ συχνοῖς ἔθνεσι καὶ πόλεσιν ἐπιμίξαντας· οἱ μὲν καὶ διὰ γραφῆς ἐπεχείρησαν τὰ δοκοῦντα σφίσι πραγματεύεσθαι καταλιπόντες τοῖς ἐπιγιγνομένοις τῆς παρ' αὐτῶν ὠφελείας μετασχεῖν, οἱ δ' ἀποχρῆναι σφίσιν ἠγήσαντο τοὺς συνόντας προβιβάζειν εἰς τὴν τῶν ἀρεσκόντων ἑαυτοῖς κατάληψιν. Ὦν τοῦ μὲν προτέρου γεγονάσι τρόπου Πλατωνικοὶ μὲν Εὐκλείδης καὶ Δημόκριτος καὶ Προκλῖνος ὁ περὶ τὴν Τρωάδα διατρέψας οἱ τε μέχρι νῦν ἐν τῇ Ῥώμῃ δημοσιεύοντες Πλωτῖνος καὶ Γεντιλιανὸς Ἀμέλιος ὁ τούτου γνώριμος, Στωικῶν δὲ Θεμιστοκλῆς καὶ Φοιβίων οἱ τε μέχρι πρώην ἀκμάσαντες Ἄννιός τε καὶ Μήδιος, Περιπατητικῶν δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς

Ἡλιόδωρος. Τοῦ δὲ δευτέρου Πλατωνικοὶ μὲν Ἀμμώνιος καὶ Ὠριγένης, οἷς ἡμεῖς τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου προσεφοιτήσαμεν, ἀνδράσιν οὐκ ὀλίγω τῶν καθ' ἑαυτοὺς εἰς σύνεσιν διενεγκοῦσιν, οἳ τε Ἀθήνησι διάδοχοι Θεόδοτος καὶ Εὐβουλος· καὶ γὰρ εἴ τι τούτων γέγραπται τισιν, ὥσπερ Ὠριγένει μὲν τὸ «Περὶ τῶν δαιμόνων», Εὐβούλω δὲ τὸ «Περὶ τοῦ Φιλήβου καὶ τοῦ Γοργίου καὶ τῶν Ἀριστοτέλει πρὸς τὴν Πλάτωνος Πολιτείαν ἀντειρημένων», οὐκ ἐχέγγυα πρὸς τὸ μετὰ τῶν ἐξειργασμένων τὸν λόγον αὐτοὺς ἀριθμεῖν ἂν γένοιτο πάρεργον τῆς τοιαύτης χρησαμένων σπουδῆς καὶ μὴ προηγουμένην περὶ τοῦ γράφειν ὁρμὴν λαβόντων. Τῶν δὲ Στωικῶν Ἑρμῖνος καὶ Λυσίμαχος οἳ τε ἐν ἄστει καταβιώσαντες Ἀθηναῖος καὶ Μουσώνιος, καὶ Περιπατητικῶν Ἀμμώνιος καὶ Πτολεμαῖος φιλολογώτατοι μὲν τῶν καθ' ἑαυτοὺς ἄμφω γενόμενοι καὶ μάλιστα ὁ Ἀμμώνιος· οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις ἐκείνω γέγονεν εἰς πολυμαθίαν παραπλήσιος· οὐ μὲν καὶ γράψαντές γε τεχνικὸν οὐδέν, ἀλλὰ ποιήματα καὶ λόγους ἐπιδεικτικούς, ἅπερ οὖν καὶ σωθῆναι τῶν

ἀνδρῶν τούτων οὐχ ἐκόντων οἶμαι· μὴ γὰρ
ἂν αὐτοὺς δέξασθαι διὰ τοιούτων βιβλίων
ὑστερον γενέσθαι γνωρίμους, ἀφέντας
σπουδαιότεροις συγγράμμασι τὴν ἑαυτῶν
ἀποθησαυρίσαι διάνοιαν. Τῶν δ' οὖν
γραψάντων οἱ μὲν οὐδὲν πλέον ἢ
συναγωγὴν καὶ μεταγραφὴν τῶν τοῖς
πρεσβυτέροις συντεθέντων ἐποιήσαντο,
καθάπερ Εὐκλείδης καὶ Δημόκριτος καὶ
Προκλῆνος, οἱ δὲ μικρὰ κομιδῇ πράγματα
τῆς τῶν παλαιῶν ἱστορίας
ἀπομνημονεύσαντες εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους
ἐκείνοις ἐπεχείρησαν συντιθέναι βιβλία,
καθάπερ Ἄννιός τε καὶ Μήδιος καὶ
Φοιβίων, οὗτος μὲν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ λέξει
κατασκευῆς γνωρίζεσθαι μᾶλλον ἢ τῆς ἐν
τῇ διανοίᾳ συντάξεως ἀξιῶν· οἷς καὶ τὸν
Ἡλιόδωρον συγκατανείμειέ τις ἂν, οὐδ'
ἐκεῖνον παρὰ τὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἐν ταῖς
ἀκροάσεσιν εἰρημένα πλέον τι
συμβαλλόμενον εἰς τὴν τοῦ λόγου
διάρθρωσιν. Οἱ δὲ καὶ πλήθει προβλημάτων
ἃ μετεχειρίσαντο τὴν σπουδὴν τοῦ γράφειν
ἀποδειξάμενοι καὶ τρόπῳ θεωρίας ἰδίῳ
χρησάμενοι Πλωτῖνός εἰσι καὶ Γεντιλιανός

Ἄμελιος· ὃς μὲν τὰς Πυθαγορείους ἀρχὰς καὶ Πλατωνικάς, ὡς ἐδόκει, πρὸς σαφεστέραν τῶν πρὸ αὐτοῦ καταστησάμενος ἐξήγησιν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲν ἐγγύς τι τὰ Νουμηνίου καὶ Κρονίου καὶ Μοδεράτου καὶ Θρασύλλου τοῖς Πλωτίνου περὶ τῶν αὐτῶν συγγράμμασιν εἰς ἀκρίβειαν· ὁ δὲ Ἄμελιος κατ' ἴχνη μὲν τούτου βαδίζειν προαιρούμενος καὶ τὰ πολλὰ μὲν τῶν αὐτῶν δογμάτων ἐχόμενος, τῇ δὲ ἐξεργασία πολὺς ὢν καὶ τῇ τῆς ἐρμηνείας περιβολῇ πρὸς τὸν ἐναντίον ἐκείνω ζῆλον ὑπαγόμενος. Ὡν καὶ μόνων ἡμεῖς ἄξιον εἶναι νομίζομεν ἐπισκοπεῖσθαι τὰ συγγράμματα. Τοὺς μὲν γὰρ λοιποὺς τί τις ἂν κινεῖν οἴοιτο δεῖν ἀφείς ἐξετάζειν ἐκείνους, παρ' ὧν ταῦτα λαβόντες οὗτοι γεγράφασιν οὐδὲν αὐτοὶ παρ' αὐτῶν προσθέντες οὐχ ὅτι τῶν κεφαλαίων, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐπιχειρημάτων, οὐδ' οὖν ἢ συναγωγῆς τῶν παρὰ τοῖς πλείοσιν ἢ κρίσεως τοῦ βελτίονος ἐπιμεληθέντες; Ἦδη μὲν οὖν καὶ δι' ἄλλων τουτὶ πεποιθήκαμεν, ὥσπερ καὶ τῷ μὲν Γεντιλιανῷ περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα δικαιοσύνης ἀντειπόντες, τοῦ δὲ Πλωτίνου

τὸ «Περὶ τῶν ἰδεῶν» ἐπισκεψάμενοι τὸν μὲν γὰρ κοινὸν ἡμῶν τε κακείνων ἑταῖρον ὄντα, Βασιλέα τὸν Τύριον, οὐδ' αὐτὸν ὀλίγα πεπραγματευμένον κατὰ τὴν Πλωτίνου μίμησιν, ὃν ἀποδεξάμενος μᾶλλον τῆς παρ' ἡμῖν ἀγωγῆς ἐπεχείρησε διὰ συγγράμματος ἀποδείξαι βελτίω δόξαν περὶ τῶν ἰδεῶν τῆς ἡμῖν ἀρεσκούσης ἔχοντα, μετρίως ἀντιγραφῆ διελέγξαι δοκοῦμεν οὐκ εὖ παλινωδῆσαντα κὰν τούτοις οὐκ ὀλίγας τῶν ἀνδρῶν τούτων κεκνηκότες δόξας, ὥσπερ κὰν τῇ πρὸς τὸν Ἀμέλιον ἐπιστολῇ, μέγεθος μὲν ἐχούση συγγράμματος, ἀποκρινομένη δὲ πρὸς ἅττα τῶν ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐπεσταλμένων, ἣν αὐτὸς μὲν ἐπιστολὴν «Περὶ τοῦ τρόπου τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας» ἔγραψεν, ἡμεῖς δὲ αὐτὸ μόνον προσηρκέσθημεν τῇ κοινῇ τοῦ συγγράμματος ἐπιγραφῇ «Πρὸς τὴν Ἀμελίου ἐπιστολὴν» αὐτὸ προσαγορεύσαντες.»

[21] Ἐν δὴ τούτοις τότε ὠμολόγησε μὲν πάντων τῶν ἐπ' αὐτοῦ γεγονότων «πλήθει τε προβλημάτων διενεγκεῖν Πλωτίνον τε καὶ Ἀμέλιον, τρόπῳ δὲ θεωρίας ἰδίῳ

μάλιστα τούτους χρήσασθαι, τὰ Νουμηνίου δὲ οὐχ ὅτι ὑποβάλλεσθαι καὶ τὰ κείνου πρεσβεύειν δόγματα, ἀλλὰ τὰ τῶν Πυθαγορείων αὐτοῦ τε ἐλομένου μετιέναι δόγματα, καὶ οὐδ' ἐγγὺς εἶναι τὰ Νουμηνίου καὶ Κρονίου καὶ Μοδεράτου καὶ Θρασύλλου τοῖς Πλωτίνου περὶ τῶν αὐτῶν συγγράμμασιν εἰς ἀκρίβειαν». Εἰπὼν δὲ περὶ Ἀμελίου, ὅτι «κατ' ἴχνη μὲν τοῦ Πλωτίνου ἐβάδιζε, τῇ δὲ ἐξεργασία πολὺς ὢν καὶ τῇ τῆς ἐρμηνείας περιβολῇ πρὸς τὸν ἐναντίον ἐκείνω ζῆλον ὑπήγετο», ὅμως μνησθεῖς ἐμοῦ Πορφύριου ἔτι ἀρχὰς ἔχοντος τῆς πρὸς τὸν Πλωτῖνον συνουσίας φησὶν ὅτι «ὁ δὲ κοινὸς ἡμῶν τε καὶ κείνων ἐταῖρος Βασιλεὺς ὁ Τύριος οὐδ' αὐτὸς ὀλίγα πεπραγματευμένος κατὰ τὴν Πλωτίνου μίμησιν.» Συνέβηκε ταῦτα ὄντως κατιδῶν, ὅτι τῆς Ἀμελίου περιβολῆς τὸ ἀφιλόσοφον παντελῶς ἐφυλαξάμην καὶ πρὸς ζῆλον τὸν Πλωτίνου γράφων ἀφεώρων. Ἀρκεῖ τοίνυν ὁ τοσοῦτος ἀνὴρ καὶ ἐν κρίσει πρῶτος ὢν καὶ ὑπειλημμένος ἄχρι νῦν τοιαῦτα γράφων περὶ Πλωτίνου, ὡς, εἰ καὶ καλοῦντί με τὸν Πορφύριον συνέβη δυνηθῆναι συμμῖξαι

αὐτῷ, οὐδ' ἂν ἀντέγραψεν, ἃ πρὶν ἀκριβῶσαι τὸ δόγμα γράψαι ἐπεχείρησεν.

[22] Ἄλλὰ τῆ μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτραν — φησὶν ὁ Ἡσίοδος — λέγειν; Εἰ γὰρ δεῖ ταῖς μαρτυρίαις χρῆσθαι ταῖς παρὰ τῶν σοφῶν γεγενημέναις, τίς ἂν εἴη σοφώτερος θεοῦ, καὶ θεοῦ τοῦ ἀληθῶς εἰρηκότος·

Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης καὶ κωφοῦ ξυνίημι καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω;

Ὁ γὰρ δὴ Ἀπόλλων ἐρομένου τοῦ Ἀμελίου, ποῦ ἢ Πλωτίνου ψυχὴ κεχώρηκεν, ὁ τοσοῦτον εἰπὼν περὶ Σωκράτους·

Ἄνδρῶν ἀπάντων Σωκράτης σοφώτατος, ἐπάκουσον, ὅσα καὶ οἶα περὶ Πλωτίνου ἐθέσπισεν· Ἄμβροτα φορμίζειν ἀναβάλλομαι ὕμνον ἀοιδῆς ἀμφ' ἀγανοῖο φίλοιο μελιχροτάταισιν ὑφαίνων φωναῖς εὐφήμου κιθάρης χρυσέῳ ὑπὸ πλήκτρῳ. Κλήζω καὶ Μούσας ξυνὴν ὅπα γηρύσασθαι παμφώνοις ἰαχαῖσι παναρμονίαισί τ' ἐρωαῖς, οἶον ἐπ' Αἰακίδῃ στῆσαι χορὸν ἐκλήιχθεν ἀθανάτων μανίαισιν Ὀμηρείαισί τ' ἀοιδαῖς. Ἄλλ' ἄγε Μουσάων ἱερὸς χορὸς, ἀπύσωμεν εἰς ἓν ἐπιπνεῖοντες ἀοιδῆς τέρματα πάσης· ὕμμι καὶ ἐν μέσσαισιν ἐγὼ Φοῖβος βαθυχαίτης· δαῖμον, ἄνερ τὸ πάροιθεν, ἀτὰρ νῦν δαίμονος αἴση θειοτέρη πελάων, ὅτ' ἐλύσαο δεσμὸν ἀνάγκης

ἀνδρομέης, ῥεθέων δὲ πολυφλοίσβοιο κυδοιμοῦ
ῥωσάμενος πρᾶπίδεσσιν ἐς ἦονα νηχύτου ἀκτῆς
νήχε' ἐπειγόμενος δῆμου ἄπο νόσφιν ἀλιτροῶν
στηρίξαι καθαρῆς ψυχῆς εὐκαμπέα οἴμην,
ἦχι θεοῖο σέλας περιλάμπεται, ἦχι θεμιστες
ἐν καθαρῷ ἀπάτερθεν ἀλιτροσύνης ἀθεμίστου.
Καὶ τότε μὲν σκαίροντι πικρὸν κῦμ' ἐξυπαλύξαι
αἰμοβότου βιότοιο καὶ ἀσθηῶν εἰλίγγων
ἐν μεσάτοισι κλύδωνος ἀνωίστου τε κυδοιμοῦ
πολλάκις ἐκ μακάρων φάνθη σκοπὸς ἐγγύθι ναίων.
Πολλάκι σείο νόοιο βολὰς λοξῆσιν ἀταρποῖς
ιέμενας φορέεσθαι ἐρωῆσι σφετέρησιν
ὀρθοπόρους ἀνὰ κύκλα καὶ ἄμβροτον οἶμον ἄειραν
ἀθάνατοι θαμινὴν φαέων ἀκτῖνα πορόντες
ὅσσοισιν δέρεσθαι ἀπαὶ σκοτίης λυγαίης.
Οὐδέ σε παμπήδην βλεφάρων ἔχε νήδυμος ὕπνος·
ἀλλ' ἄρ' ἀπὸ βλεφάρων πετάσας κληῖδα βαρεῖαν
ἀχλύος ἐν δίνησι φορεύμενος ἔδρακες ὅσσοις
πολλά τε καὶ χαρίεντα, τὰ κεν ῥέα οὔτις ἴδοιτο
ἀνθρώπων, ὅσσοι σοφίης μαιήτορες ἔπλευν.
Νῦν δ' ὅτε δὴ σκῆνος μὲν ἐλύσαο, σῆμα δ' ἔλειψας
ψυχῆς δαιμονίης, μεθ' ὀμήγουριν ἔρχεαι ἤδη
δαιμονίην ἐρατοῖσιν ἀναπνεύουσιν ἀήταις,
ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἔνι δ' ἴμερος ἀβρὸς ιδέσθαι,
εὐφροσύνης πλείων καθαρῆς, πληρούμενος αἰὲν
ἀμβροσίων ὀχετῶν θεόθεν ὄθεν ἐστὶν ἐρώτων
πείσματα, καὶ γλυκερὴ πνοιή καὶ νήνεμος αἰθήρ,
χρυσείης γενεῆς μεγάλου Διὸς ἦχι νέμονται
Μίνως καὶ Ῥαδάμανθυς ἀδελφεοί, ἦχι δίκαιος
Αἰακός, ἦχι Πλάτων, ἱερὴ ἴς, ἦχί τε καλὸς
Πυθαγόρης ὅσσοι τε χορὸν στήριξαν ἔρωτος
ἀθανάτου, ὅσσοι γενεὴν ξυνήν ἐλάχοντο
δαίμοσιν ὀλβίστοις, ὄθι τοι κέαρ ἐν θαλίησιν
αἰὲν εὐφροσύνησι τ' ἰαίνεται. Ἄ μάκαρ, ὅσσοις

ὀτλήσας ἀριθμούς ἀέθλων μετὰ δαίμονας ἀγνοῦς
πωλέει ζαμενῆσι κορυσσάμενος ζωῆσι.

Στήσωμεν μολπὴν τε χοροῦ τ' εὐδίνεα κύκλον
Πλωτίνου, Μοῦσαι, πολυγηθῆος· αὐτὰρ ἐμεῖο
χρυσεῖη κιθάρη τόσσον φράσεν εὐαίωσι.

[23] Ἐν δὴ τούτοις εἴρηται μὲν ὅτι
ἀγανὸς γέγονε καὶ ἥπιος καὶ προῶός γε
μάλιστα καὶ μείλιχος, ἅπερ καὶ ἡμεῖς
οὕτως ἔχοντι συνήδειμεν· εἴρηται δ' ὅτι
ἀγρυπνος καὶ καθαράν τὴν ψυχὴν ἔχων καὶ
ἀεὶ σπεύδων πρὸς τὸ θεῖον, οὗ διὰ πάσης
τῆς ψυχῆς ἦρα, ὅτι τε πάντ' ἐποίει
ἀπαλλαγῆναι, πικρὸν κῦμ' ἐξυπαλύξαι τοῦ
αἰμοβότου τῆδε βίου. Οὕτως δὲ μάλιστα
τούτῳ τῷ δαιμονίῳ φωτὶ πολλάκις ἐνάγοντι
ἑαυτὸν εἰς τὸν προῶτον καὶ ἐπέκεινα θεὸν
ταῖς ἐννοίαις καὶ κατὰ τὰς ἐν τῷ
«Συμποσίῳ» ὑφηγημένας ὁδοὺς τῷ
Πλάτωνι ἐφάνη ἐκεῖνος ὁ θεὸς ὁ μήτε
μορφὴν μήτε τινὰ ἰδέαν ἔχων, ὑπὲρ δὲ νοῦν
καὶ πᾶν τὸ νοητὸν ἰδρυμένος. ὦνι δὴ καὶ
ἐγὼ Πορφύριος ἅπαξ λέγω πλησιάσαι καὶ
ἐνωθῆναι ἔτος ἄγων ἐξηκοστὸν τε καὶ
ὄγδοον. Ἐφάνη γοῦν τῷ Πλωτίνῳ σκοπὸς
ἐγγύθι ναίων. Τέλος γὰρ αὐτῷ καὶ σκοπὸς
ἦν τὸ ἐνωθῆναι καὶ πελάσαι τῷ ἐπὶ πᾶσι

θεῶ. Ἐτυχε δὲ τετράκις που, ὅτε αὐτῶ
συνήμην, τοῦ σκοποῦ τούτου ἐνεργεῖα
ἀρρήτω καὶ οὐ δυνάμει. Καὶ ὅτι λοξῶς
φερόμενον πολλάκις οἱ θεοὶ κατεύθυναν
θαμινὴν φαέων ἀκτῖνα πορόντες, ὡς
ἐπισκέψαι τῇ παρ' ἐκείνων καὶ ἐπιβλέψαι
γραφήναι τὰ γραφέντα, εἴρηται. Ἐκ δὲ τῆς
ἀγρύπνου ἔσωθεν τε καὶ ἔξωθεν θεῶς
ἔδρακες, φησὶν, ὅσοις πολλά τε καὶ
χαρίεντα, τὰ κεν ῥέα οὔτις ἴδοιτο ἀνθρώπων
τῶν φιλοσοφία προσεχόντων. Ἡ γὰρ δὴ
τῶν ἀνθρώπων θεωρία ἀνθρωπίνης μὲν ἂν
γένοιτο ἀμείνων· ὡς δὲ πρὸς τὴν θεῖαν
γνώσιν χαρίεσσα μὲν ἂν εἴη, οὐ μὴν ὥστε
τὸ βάθος ἐλεῖν ἂν δυνηθῆναι, ὥσπερ
αἰροῦσιν οἱ θεοί. Ταῦτα μὲν οὖν ὅ τι ἔτι
σῶμα περικείμενος ἐνήργει καὶ τίνων
ἐτύγχανε δεδήλωκε. Μετὰ δὲ τὸ λυθῆναι
ἐκ τοῦ σώματος ἐλθεῖν μὲν αὐτόν φησιν εἰς
τὴν δαιμονίαν ὁμήγουριν, πολιτεύεσθαι δ' ἐκεῖ
φιλότητα, ἴμερον, εὐφροσύνην, ἔρωτα
ἐξημμένον τοῦ θεοῦ, τετάχθαι δὲ καὶ τοὺς
λεγομένους δικαστὰς τῶν ψυχῶν, παῖδας
τοῦ θεοῦ, Μίνω καὶ Ῥαδάμανθυν καὶ
Αἰακόν, πρὸς οὓς οὐ δικασθησόμενον

οίχεσθαι, συνεσόμενον δὲ τούτοις, οἷς καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι ἄριστοι. Σύνεισι δὲ τοιοῦτοι Πλάτων, Πυθαγόρας ὅποσοι τε ἄλλοι χορὸν στήριξαν ἔρωτος ἀθανάτου· ἐκεῖ δὲ τὴν γένεσιν τοὺς ὀλβίστους δαίμονας ἔχειν βίον τε μετιέναι τὸν ἐν θαλείαις καὶ εὐφροσύναις καταπεπυκνωμένον καὶ τοῦτον διατελεῖν καὶ ὑπὸ θεῶν μακαριζόμενον.

[24] Τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ Πλωτίνου ἡμῖν ἱστόρηται βίος. Ἐπεὶ δὲ αὐτὸς τὴν διάταξιν καὶ τὴν διόρθωσιν τῶν βιβλίων ποιῆσθαι ἡμῖν ἐπέτρεψεν, ἐγὼ δὲ κἀκείνῳ ζῶντι ὑπεσχόμην καὶ τοῖς ἄλλοις ἑταίροις ἐπηγγειλάμην ποιῆσαι τοῦτο, πρῶτον μὲν τὰ βιβλία οὐ κατὰ χρόνους εἶσαι φύρδην ἐκδεδομένα ἐδικαίωσα, μιμησάμενος δ' Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀθηναῖον καὶ Ἀνδρόνικον τὸν Περιπατητικόν, ὧν ὁ μὲν Ἐπίχαρμον τὸν κωμωδιογράφον εἰς δέκα τόμους φέρων συνήγαγεν, ὁ δὲ τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου εἰς πραγματείας διεῖλε τὰς οἰκείας ὑποθέσεις εἰς ταῦτόν συναγαγών· οὕτω δὴ καὶ ἐγὼ νῦν ὄντα ἔχων τὰ τοῦ Πλωτίνου βιβλία διεῖλον μὲν εἰς ἕξ ἐννεάδας τῇ τελειότητι τοῦ ἕξ

ἀριθμοῦ καὶ ταῖς ἐννεάσιν ἀσμένως ἐπιτυχῶν, ἐκάστη δὲ ἐννεάδι τὰ οἰκεῖα φέρων συνεφόρησα δούς καὶ τάξιν πρώτην τοῖς ἐλαφροτέροις προβλήμασιν. Ἡ μὲν γὰρ πρώτη ἐννεὰς ἔχει τὰ ἡθικώτερα τάδε·

α' Τί τὸ ζῶον καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος· οὗ ἡ ἀρχή· ἡδοναὶ καὶ λῦπαι.

β' Περὶ ἀρετῶν· οὗ ἡ ἀρχή· ἐπειδὴ τὰ κακὰ ἐνταῦθα.

γ' Περὶ διαλεκτικῆς· οὗ ἡ ἀρχή· τίς τέχνη ἢ μέθοδος.

δ' Περὶ εὐδαιμονίας· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ εὖ ζῆν καὶ τὸ εὐδαιμονεῖν.

ε' Εἰ ἐν παρατάσει χρόνου τὸ εὐδαιμονεῖν· οὗ ἡ ἀρχή· εἰ τὸ εὐδαιμονεῖν ἐπίδοσιν.

ς' Περὶ τοῦ καλοῦ· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ καλὸν ἔστι μὲν ἐν ὄψει.

ζ' Περὶ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν· οὗ ἡ ἀρχή· ἄρ' ἂν τις ἕτερον εἴποι ἀγαθὸν ἐκάστω.

η' Πόθεν τὰ κακά· οὗ ἡ ἀρχή· οἱ ζητοῦντες πόθεν τὰ κακά.

θ' Περὶ τῆς ἐκ τοῦ βίου εὐλόγου ἐξαγωγῆς· οὗ ἡ ἀρχή· οὐκ ἐξάξεις ἵνα μὴ ἐξίη.

Ἡ μὲν οὖν πρώτη ἐννεὰς τάδε περιέχει ἠθικωτέρας ὑποθέσεις περιλαβοῦσα. Ἡ δὲ δευτέρα τῶν φυσικῶν συναγωγὴν ἔχουσα τὰ περὶ κόσμου καὶ τὰ τῷ κόσμῳ ἀνήκοντα περιέχει. Ἔστι δὲ ταῦτα·

α' Περὶ τοῦ κόσμου· οὗ ἡ ἀρχή· τὸν κόσμον αἰεὶ λέγοντες καὶ πρόσθεν εἶναι.

β' Περὶ τῆς κυκλοφορίας· οὗ ἡ ἀρχή· διὰ τί κύκλῳ κινεῖται.

γ' Εἰ ποιεῖ τὰ ἄστρα· οὗ ἡ ἀρχή· ὅτι ἡ τῶν ἄστρον φορὰ σημαίνει.

δ' Περὶ τῶν δύο ὑλῶν· οὗ ἡ ἀρχή· τὴν λεγομένην ὕλην.

ε' Περὶ τοῦ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ· οὗ ἡ ἀρχή· λέγεται τὸ μὲν δυνάμει, τὸ δὲ ἐνεργείᾳ.

ς' Περὶ ποιότητος καὶ εἶδους· οὗ ἡ ἀρχή· ἄρα τὸ ὄν καὶ ἡ οὐσία ἕτερον.

ζ' Περὶ τῆς δι' ὅλων κράσεως· οὗ ἡ ἀρχή· περὶ τῆς δι' ὅλων.

η' Πῶς τὰ πόρρω ὁρώμενα μικρὰ φαίνεται· οὗ ἡ ἀρχή· ἄρα τὰ πόρρω ἐλάττω φαίνεται.

θ' Πρὸς τοὺς κακὸν τὸν δημιουργὸν τοῦ κόσμου καὶ τὸν κόσμον κακὸν εἶναι

λέγοντας· οὗ ἢ ἀρχή· ἐπειδὴ τοίνυν ἐφάνη
ἡμῖν.

Ἡ δὲ τρίτη ἐννεὰς ἔτι τὰ περὶ κόσμου
ἔχουσα περιείληφε τὰ περὶ τῶν κατὰ τὸν
κόσμον θεωρουμένων ταῦτα·

α΄ Περὶ εἰμαρμένης· οὗ ἢ ἀρχή· ἅπαντα
τὰ γιγνόμενα.

β΄ Περὶ προνοίας πρῶτον· οὗ ἢ ἀρχή· τὸ
μὲν τῷ αὐτομάτῳ.

γ΄ Περὶ προνοίας δεύτερον· οὗ ἢ ἀρχή· τί
τοίνυν δοκεῖ περὶ τούτων.

δ΄ Περὶ τοῦ εἰληχότος ἡμᾶς δαίμονος· οὗ
ἢ ἀρχή· τῶν μὲν αἰ ὑποστάσεις.

ε΄ Περὶ ἔρωτος· οὗ ἢ ἀρχή· περὶ ἔρωτος
πότερα θεός τις.

ς΄ Περὶ τῆς ἀπαθείας τῶν ἀσωμάτων· οὗ
ἢ ἀρχή· τὰς αἰσθήσεις οὐ λέγοντες πάθη.

ζ΄ Περὶ αἰῶνος καὶ χρόνου· οὗ ἢ ἀρχή·
τὸν αἰῶνα καὶ τὸν χρόνον.

η΄ Περὶ φύσεως καὶ θεωρίας καὶ τοῦ
ένός· οὗ ἢ ἀρχή· παίζοντες δὴ τὴν πρώτην.

θ΄ Ἐπισκέψεις διάφοροι· οὗ ἢ ἀρχή· νοῦς
φησιν ὁρᾶ ἐνούσας.

[25] Ταύτας τὰς τρεῖς ἐννεάδας ἡμεῖς ἐν
ἐνὶ σωματίῳ τάξαντες κατεσκευάσαμεν. Ἐν

δὲ τῆ τρίτῃ ἐννεάδι ἐτάξαμεν καὶ τὸ «Περὶ τοῦ εἰληχότος ἡμᾶς δαίμονος», ὅτι καθόλου θεωρεῖται τὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ἔστι τὸ πρόβλημα καὶ παρὰ τοῖς τὰ κατὰ τὰς γενέσεις τῶν ἀνθρώπων σκεπτομένοις. Ὅμοίως δὲ καὶ ὁ «Περὶ ἔρωτος» τόπος. Τὸ δὲ «Περὶ αἰῶνος καὶ χρόνου» διὰ τὸ περὶ τοῦ χρόνου ἐνταῦθα ἐτάξαμεν. Τὸ δὲ «Περὶ φύσεως καὶ θεωρίας καὶ τοῦ ἐνός» διὰ τὸ περὶ φύσεως κεφάλαιον ἐνταῦθα τέτακται. Ἡ δὲ τετάρτη ἐννεὰς μετὰ τὰ περὶ κόσμου τὰ περὶ ψυχῆς εἰληχε συγγράμματα. Ἔχει δὲ τάδε·

α' Περὶ οὐσίας ψυχῆς πρῶτον· οὗ ἢ ἀρχή· τὴν τῆς ψυχῆς οὐσίαν τίς ποτέ ἐστι.

β' Περὶ οὐσίας ψυχῆς δεύτερον· οὗ ἢ ἀρχή· ἐν τῷ κόσμῳ τῷ νοητῷ.

γ' Περὶ ψυχῆς ἀποριῶν πρῶτον· οὗ ἢ ἀρχή· περὶ ψυχῆς ὅσα ἀπορήσαντας δεῖ εἰς εὐπορίαν καταστῆναι.

δ' Περὶ ψυχῆς ἀποριῶν δεύτερον· οὗ ἢ ἀρχή· τί οὖν ἐρεῖ.

ε' Περὶ ψυχῆς ἀποριῶν τρίτον ἢ περὶ ὀψεως· οὗ ἢ ἀρχή· ἐπειδὴ ὑπερεθέμεθα σκέψασθαι.

ς' Περί αἰσθήσεως καὶ μνήμης· οὗ ἡ ἀρχή· τὰς αἰσθήσεις οὐ τυπώσεις.

ζ' Περί ἀθανασίας ψυχῆς· οὗ ἡ ἀρχή· εἰ δέ ἐστιν ἀθάνατος ἕκαστος.

η' Περί τῆς εἰς τὰ σώματα καθόδου τῆς ψυχῆς· οὗ ἡ ἀρχή· πολλάκις ἐγειρόμενος.

θ' Εἰ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ μία· οὗ ἡ ἀρχή· ἄρα ὥσπερ τὴν ψυχὴν ἑκάστου φαμέν.

Ἡ μὲν οὖν τετάρτη ἐννεὰς τὰς περὶ ψυχῆς αὐτῆς ὑποθέσεις ἔσχε πάσας. Ἡ δὲ πέμπτη ἔχει μὲν τὰς περὶ νοῦ, περιέχει δὲ ἕκαστον τῶν βιβλίων ἐν τισὶ καὶ περὶ τοῦ ἐπέκεινα καὶ περὶ τοῦ ἐν ψυχῇ νοῦ καὶ περὶ τῶν ἰδεῶν. Ἔστι δὲ τάδε·

α' Περί τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων· οὗ ἡ ἀρχή· τί ποτέ ἐστιν ἄρα τὸ πεποιηκός.

β' Περί γενέσεως καὶ τάξεως τῶν μετὰ τὸ πρῶτον· οὗ ἡ ἀρχή· τὸ ἐν πάντα.

γ' Περί τῶν γνωριστικῶν ὑποστάσεων καὶ τοῦ ἐπέκεινα· οὗ ἡ ἀρχή· ἄρα τὸ νοοῦν ἑαυτὸ ποικίλον δεῖ εἶναι.

δ' Πῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου τὸ μετὰ τὸ πρῶτον καὶ περὶ τοῦ ἐνός· οὗ ἡ ἀρχή· εἴ τι ἔστι μετὰ τὸ πρῶτον, ἀνάγκη ἐξ ἐκείνου εἶναι.

ε' Ὅτι οὐκ ἔξω τοῦ νοῦ τὰ νοητὰ καὶ περὶ τὰ γαθού· οὗ ἢ ἀρχή· τὸν νοῦν τὸν ἀληθῆ νοῦν.

ς' Περὶ τοῦ τὸ ἐπέκεινα τοῦ ὄντος μὴ νοεῖν· καὶ τί τὸ πρῶτως νοοῦν καὶ τί τὸ δευτέρως· οὗ ἢ ἀρχή· τὸ μὲν ἐστὶ νοεῖν.

ζ' Περὶ τοῦ εἰ καὶ τῶν καθεκάστα ἐστὶν εἶδη· οὗ ἢ ἀρχή· εἰ καὶ τοῦ καθεκάστων.

η' Περὶ τοῦ νοητοῦ κάλλους· οὗ ἢ ἀρχή· ἐπειδὴ φαμεν τὸν ἐν θεῶ τοῦ νοητοῦ.

θ' Περὶ νοῦ καὶ τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ ὄντος· οὗ ἢ ἀρχή· πάντες ἄνθρωποι ἐξ ἀρχῆς γενόμενοι.

[26] Καὶ τὴν τετάρτην οὖν καὶ πέμπτην ἐννεάδα εἰς ἓν σωματίον κατελέξαμεν. Λοιπὴν δὲ τὴν ἕκτην ἐννεάδα εἰς ἄλλο σωματίον, ὡς διὰ τριῶν σωματίων γεγράφθαι τὰ Πλωτίνου πάντα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον σωματίον ἔχει τρεῖς ἐννεάδας, τὸ δὲ δεύτερον δύο, τὸ δὲ τρίτον μίαν. Ἔστι δὲ τὰ τοῦ τρίτου σωματίου, ἐννεάδος δὲ ἕκτης, ταῦτα·

α' Περὶ τῶν γενῶν τοῦ ὄντος πρῶτον· οὗ ἢ ἀρχή· περὶ τῶν ὄντων πόσα καὶ τίνα.

β' Περὶ τῶν γενῶν τοῦ ὄντος δεύτερον· οὗ ἢ ἀρχή· ἐπειδὴ περὶ τῶν λεγομένων δέκα γενῶν ἐπέσκεπται.

γ' Περὶ τῶν γενῶν τοῦ ὄντος τρίτον· οὗ ἢ ἀρχή· περὶ μὲν τῆς οὐσίας ὅπη δοκεῖ.

δ' Περὶ τοῦ τὸ ὄν ἐν καὶ ταὐτὸ ὄν ἅμα πανταχοῦ εἶναι ὅλον πρῶτον· οὗ ἢ ἀρχή· ἄρα γε ἢ ψυχὴ πανταχοῦ τῷ παντὶ πάρεστι.

ε' Περὶ τοῦ τὸ ὄν ἐν καὶ ταὐτὸ ὄν ἅμα πανταχοῦ εἶναι ὅλον δεύτερον· οὗ ἢ ἀρχή· τὸ ἐν καὶ ταὐτὸν ἀριθμῶ πανταχοῦ ἅμα ὅλον εἶναι.

ς' Περὶ ἀριθμῶν· οὗ ἢ ἀρχή· ἄρα ἐστὶ τὸ πλήθος ἀπόστασις τοῦ ἑνός.

ζ' Πῶς τὸ πλήθος τῶν ἰδεῶν ὑπέστη καὶ περὶ τὰ γαθοῦ· οὗ ἢ ἀρχή· εἰς γένεσιν πέμπων ὁ θεός.

η' Περὶ τοῦ ἐκουσίου καὶ θελήματος τοῦ ἑνός· οὗ ἢ ἀρχή· ἄρα ἐστὶν ἐπὶ θεῶν εἴ τι ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς ζητεῖν.

θ' Περὶ τὰ γαθοῦ ἢ τοῦ ἑνός· οὗ ἢ ἀρχή· ἅπαντα τὰ ὄντα τῷ ἐνί ἐστιν ὄντα.

Τὰ μὲν οὖν βιβλία εἰς ἕξ ἐννεάδας τοῦτον τὸν τρόπον κατετάξαμεν τέσσαρα

καὶ πεντήκοντα ὄντα· καταβεβλήμεθα δὲ καὶ εἰς τινὰ αὐτῶν ὑπομνήματα ἀτάκτως διὰ τοὺς ἐπείξαντας ἡμᾶς ἑταίρους γράφειν εἰς ἅπερ αὐτοὶ τὴν σαφήνειαν αὐτοῖς γενέσθαι ἠξίουں. Ἄλλὰ μὴν καὶ τὰ κεφάλαια τῶν πάντων πλὴν τοῦ «Περὶ τοῦ καλοῦ» διὰ τὸ λείψαι ἡμῖν πεποιήμεθα κατὰ τὴν χρονικὴν ἔκδοσιν τῶν βιβλίων· ἀλλ' ἐν τούτῳ οὐ τὰ κεφάλαια μόνον καθ' ἕκαστον ἔκκεται τῶν βιβλίων, ἀλλὰ καὶ ἐπιχειρήματα, ἃ ὡς κεφάλαια συναριθμεῖται. Νυνὶ δὲ πειρασόμεθα ἕκαστον τῶν βιβλίων διερχόμενοι τάς τε στιγμὰς αὐτῶν προσθεῖναι καὶ εἴ τι ἡμαρτημένον εἴη κατὰ λέξιν διορθοῦν· καὶ ὅτι ἂν ἡμᾶς ἄλλο κινήσῃ, αὐτὸ σημαίνει τὸ ἔργον.

* * *